

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO
LETO XIII., ŠT. 10 — CENA 10 DIN SOBOTA, 23. JANUARJA 1960

Politične šole Zveze komunistov

Po mestih in vaseh ustanovljamo naše državljane oziroma krajevne skupnosti. Zadržni sveti stojijo pred odgovornimi nalogami, delavski sveti v podjetjih razpravljajo o težavah pri organizaciji dela... Skoraj desetina prebivalcev v našem okraju je v raznih organih ljudske oblasti, družbenih in političnih organizacijah in njihove dolžnosti niso lahke. Družbeno življenje postaja vse bolj pestro. To pa nalaga članom, ki so v raznih odborih, svetih in komisijah, da nenehno iščejo nove oblike dela, da prilagajajo dejavnost njihovih organizacij novim razmeram, potrebam članstva oziroma državljanov.

Pri takem samostojnem razpravljanju in odločanju o stvareh na raznih sejah, sestankih in konferencah po naših tovarnah in družinah pa člani teh organov nemalokrat pridejo v težave, da ne vedo, kaj bi rekli, kje bi začeli. Pri najboljši volji in pripravljenosti, da bi koristili celotnemu razvoju, včasih ostanejo brez besed, ker ne vidijo, kaj naj bi bila prava rešitev.

Ce take ugotovitve držijo za naše državljane nasploh, ki sodelujejo v raznih samoupravnih organih, potem so toliko bolj važne za člane Zveze komunistov. Naša Partija oziroma ZKJ je vedno posvečala veliko pozornost marksistični vzgoji svojega članstva. Ta vzgoja je bila seveda prilagojena konkretnim potrebam v ideološkem boju proti razrednemu sovraženju oziroma v boju proti zaostalosti. Marksistična vzgoja je tembolj potrebna v današnjem razvoju družbenega in ekonomskega življenja. To je bilo že posebej poudarjeno na VII. kongresu ZKJ in na IV. kongresu ZKS.

Ideološka dejavnost v organizacijah ZKJ je bila dokaj živahna lani ob proučevanju gradiva VII. kongresa ZKJ. V letošnji zimski sezoni še ni opaziti tolike aktivnosti. Važno pa je, da so v tej točki oziroma zimski sezoni začele z delom politične šole pri nekaterih občinskih komitejih ZK. Taka šola je začela delovati na Jesenicah, v Škofji Loki in v Kranju, v zadnjem času pa tudi v Trzinu, medtem ko so v Železnikih organizirali ustrezni seminar. Te šole, ki so v sklopu delavskih univerz, imajo razne začetne težave, preden bodo organizacijsko in kadrovske uredile svojo dejavnost. Največje težave pa so, ker nimajo ustreznih prostorov niti zagotovljenih sredstev za svojo dejavnost. Pri vsem tem pa je še ena težava; da osnovne organizacije niso povsod podprle te šole, kot je bilo pričakovati. To se je pokazalo že pri izbiri kadra. Ponekod so določili za šolo nekoga, ki «ima čas» itd. Bili so celo primeri, da kandidati sploh niso bili obveščeni, da so jih določili za obisk politične šole.

Ob takim in podobnem izboru študentov teh šol, je seveda temu primerna tudi udeležba. V Škofji Loki jih prihaja na predavanja le 18 do 20 od 30, kolikor jih je bilo sprejetih. Na Jesenicah jih je na predavanjih samo približno 60 odstotkov, v Kranju so morali posebej razpravljati o udeležbi predavanj v šoli.

Vsekakor je res, da je pri marksistični vzgoji izredno pomemben individualni študij. Toda za našo vzgojo kadra je najpomembnejša šola. Prav zaradi tega so bile ustanovljene politične šole. To pa nam narekuje, da jih moramo vsestransko podpreti in jim pomagati pri izpolnjevanju te odgovorne naloge.

K. M.

Razširjena seja Glavnega odbora SZDL Slovenije

Zavestne družbene sile morajo pospešiti avtomatizacijo

V Ljubljani je bila v sredo, 20. januarja razširjena seja Glavnega odbora SZDL Slovenije, ki jo je vodil tovariš Miha Marinko. Na seji so razpravljali o nalogah organizacij SZDL v zvezi z izvrševanjem družbenega načrta za leto 1960 ter o politično-organizacijskih pripravah na V. kongres SZDL Jugoslavije. Uvodno poročilo k prvi točki dnevnega reda je podal predsednik Izvršnega sveta Ljudske skupščine LR Slovenije Boris Kraigher, k drugi točki pa sekretar Glavnega odbora SZDL Slovenije France Kimovec.

Tovariš Boris Kraigher je v svojem referatu med drugim dejal: «V zadnjih tednih, zlasti pa po plenarni seji komiteja Zveze komunistov Jugoslavije, smo mnogo razpravljali tako v javnosti kot s predstavniki okrajev in občin o družbenem načrtu za leto 1960. Vse te razprave so potrdile in odobrile osnovna stališča, ki jih je podal v referatu o promelih gospodarskega načrta za leto 1960 tovariš Mijalko Todorovič na drugem plenumu Zveze komunistov Jugoslavije. Družbeni načrt, ki ga je pred dnevi sprejela Ljudska skupščina Slovenije, v celoti upošteva stališča II. plenuma CK ZKJ in osnove zveznega družbenega načrta.

Vse te razprave so pokazale, da se stinjamno predvsem v dveh ugotovitvah: prvič, da nam izredno uspešno zaključeno gospodarsko leto 1959 omogoča in narekuje, da gremo v leto 1960 z gospodarskim načrtom, ki predvideva zelo velik porast industrijske in kmetijske proizvodnje in tudi višjo raven osebne in splošne potrošnje. Kot drugo pa vsi ugotavljamo, da zahteva uresničitev takega načrta velike napore vseh družbenih činiteljev in tudi vsklajeno zavestno politično akcijo naših državljanov.

V prihodnjih tednih bodo okrajji in občine, kakor tudi delavski sveti v gospodarskih organizacijah razpravljali in odločali o svojih družbenih in gospodarskih načrtih. Zato je najnujno potrebno, da se Socialistična zveza delovnega ljudstva Slovenije, ki lahko najpogostejše prispeva k pravilno usmerjeni akciji zavestnih političnih činiteljev v našem družbenem življenju, v največji meri zavzame za pravilno razumevanje nalog, ki jih postavlja pred nas perspektiva gospodarskega razvoja v letu 1960, in za pravilno vključevanje gospodarskih načrtov občin, okrajev in gospodarskih okrajev v izvrševanje teh nalog.

Ko je tovariš Boris Kraigher govoril o družbenem načrtu za leto 1960, je poudaril, da plan terja bistveno povečanje proizvodnje ob minimalnem povečanju števila zaposlenih v industriji.

Z zahtevu za povečanje proizvodnje in modernizacijo industrijske proizvodnje postaja zelo aktualno vprašanje avtomatizacije, predvsem avtomatizacije celotnih panog industrijske proizvodnje. Tukaj pa se srečujemo s celo vrsto težav, ki niso samo tehnične narave.

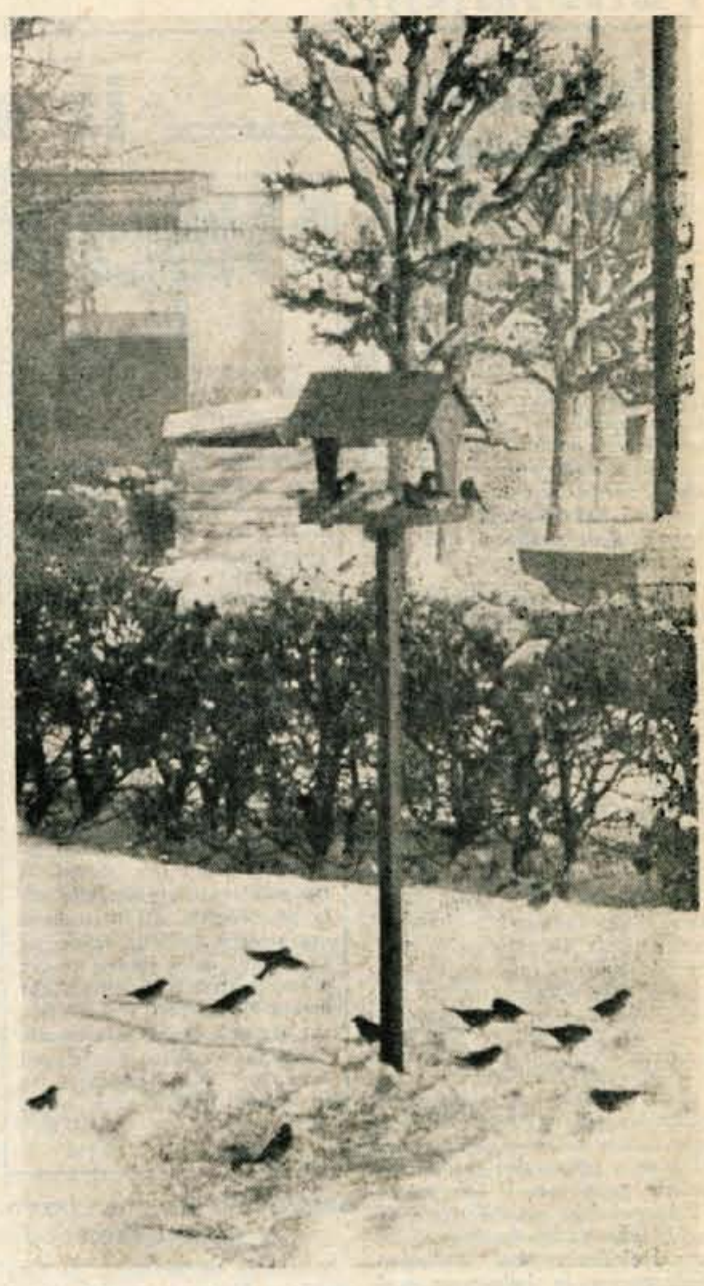
DELEGACIJA OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA NA OBISKU PRI POSADKI TRGOVSKO-POTNIŠKE LADJE BLED

V torek, 19. januarja se je posebna delegacija Občinskega ljudskega odbora Bled mudila na obisku pri posadki ladje Bled, katere je bila 3 mesece zasidrana v luki piranske ladjedelnice. Gostje z Bleda je na krovu ladje sprejel komandant Vladen VLAJKI in pomočnik direktorja piranske ladjedelnice Tone Šturm. V kratki slovesnosti je pozdravil zbrano posadko predsednik Občinskega ljudskega odbora Bled, in ji zaželel veliko uspehov in srečno vožnjo na ladji, ki nosi ime znamenite slovenskega letovišča Bleda. Gostom sta se za obisk zahvalila komandant ladje in pomočnik direktorja ladjedelnice v Piranu. Ladja Bled je velika trgovsko-potniška lanka s 7.761 bvt nosilnosti. Kupljena je bila v Belgiji, v piranski ladjedelnici pa so jo preuredili in modernizirali notranje prostore. Zgrajena je bila l. 1945. Dolga je 136 metrov, široka pa 18 metrov. Tovore in potnike bo prevažala iz Kopra in Reke v Severno Ameriko in nazaj (New York).

-jb

Ne gre namreč samo za osvajanje novih tehnoloških procesov, ki jih zahteva avtomatizacija, kot je uvajanje elementov za avtomatizacijo in osvajanje njih proizvodnje, ampak gre za vprašanje, kako rešiti poleg finančnih vprašanj tudi problem delovne sile. Prav tu pa se pojavljajo problemi, ki marsikje vodijo do nezainteresiranosti za uvajanje avtomatizacije v industrijo. Nezanemanje take vrste pa ne bo mogoče premagovati samo z instrumenti v našem gospodarskem sistemu, ki naj bi že sami po sebi navajali podjetja k avtomatizaciji, ampak bo potrebna intervencija zavestnih družbenih sil in posebnih ukrepov za pospeševanje avtomatizacije.

(Nadaljevanje na 5. strani)

V MRZLIH DNEH

Foto: F. Perdan

Plenum Občinskega komiteja ZK Kranj

O SAMOUPRAVLJANJU v zdravstveni službi

Kranj, 21. januarja.

Včeraj se je v Kranju sestal plenum Občinskega komiteja Zveze komunistov Kranj. Razpravljali so o vlogi političnih in družbenih organizacij ter o samoupravljanju v zdravstveni službi.

Na te probleme in o nalogah komunistov s tem v zvezi je opozoril izvršni komitej ZK Slovenije s posebnim pismom že lani spomlad. Zato so komunisti na plenumu kritično razpravljali o dobrih in slabih pojavih in o delu osnovnih organizacij v zdravstvenih ustanovah.

Zdravstvena služba v kranjski občini, kot je bilo rečeno v poročilu na plenumu, je bila v večini postavljena na noge šele po letu 1950. V tem času so bili zgrajeni vsi objekti Zdravstvenega doma, organizirana je bila mreža obratnih ambulant, med katerimi so zelo lepo urejene zlasti tiste v Iskri, Tiskanini, Savi in Planiki. V tem času je začela v Kranju tudi bolniška služba z ustanovitvijo otolskega oddelka in Bolnice za ginekologijo in porodništvo in podob-

no. Samo za izgradnjo objektov zdravstvene službe je bilo v teh devetih letih porabljenih več kot 400 milijonov dinarjev.

Vzpostredno s tem se je v tem času, zlasti pa v zadnjih šestih letih, znatno povečalo število zdravstvenega osebja. Od vsega 28 zaposlenih v zdravstveni službi na območju občine Kranj v letu 1953 jih je bilo lani že 179, kar je približno šestkrat več. Danes je v zdravstvenih ustanovah 88 uslužbencev z nižjo strokovno izobrazbo, 39 srednjega medicinskega kadra, 16 z višjo izobrazbo ter 36 z visoko izobrazbo.

Vse to, novi objekti in večje število medicinskega osebja, je omogočilo občutno izboljšanje zdravstvene službe. Zato niti zakon o ločitvi privatne zdravniške prakse niti sedanji zakon o razširitvi zdravstvene službe na kmečko prebivalstvo ni v tej občini povzročil posebnih težav.

Ko so na plenumu ugotavljali, te vidne uspehe, pa so kritično razpravljali tudi o subjektivnih silah v zdravstvenih ustanovah. Prav te pa namreč zaostajajo za ostalim razvojem. Organizacije ZK so šibke po svojem sestavu, so maloštevilne in nemočne. Podobno je s sindikalnimi organizacijami, ki v

najboljšem primeru organizirajo izlete in se ne spuščajo v probleme. Zato so v teh ustanovah šibki tudi organi družbenega upravljanja. To med drugim potrjuje tudi tale podatek: v upravnih odborih in svetih za zdravstvo so predlanskim imeli na dnevnem redu 169 vprašanj, toda med temi je bilo samo 38 o problematiki in 131 o raznih predpih in o drugih manj važnih zadevah.

Kot posledica takih šibkih političnih in družbenih organizacij se v zdravstveni službi opažajo razni negativni pojavi, kot na primer malodušen odnos posameznikov do skupnih družbenih sredstev, težnja po neutemeljenih zasluzkih in podobno. Hkrati pa tudi zmogljivosti zdravstvenih ustanov ne nudijo koristnikom tolikšnih uslug kot bi sicer lahko. Zato so komunisti na plenumu menili, da je potrebno ugotoviti predvsem organizacije ZK. Doseči je treba enotnost njihove akcije, ustanovljati aktivne komunistov, začeti s sistematično krepitevijo teh organizacij itd. Hkrati so predlagali kadrovske okrepitve vodstva sindikalnih organizacij in vzpostredno s tem posvečati več pozornosti razvoju družbenega upravljanja v zdravstvenih ustanovah.

-l. c.

Rekonstrukcija samo v cilju avtomatizacije

ZAKLJUČEK NA RAZŠIRJENEM PLENUMU OBČINSKEGA KOMITEJA ZKS V TRZICU

Trzin, 22. januarja. Na razširjenem plenumu Občinskega komiteja ZKS v Trzinu ki je bila danes, so govorili o smernicah za izdelavo družbenega načrta te občine za leto 1960. Gospodarstvo te občine, kot so ugotovili, ima vse pogoje, da že letos izpolni petletni načrt.

Toda izkoristiti bodo morali vsa investicijska sredstva in dokončati vse objekte, ki so v gradnji. Razen tega bodo letos začeli z gradnjo kole, zdravstvenega doma in kulturnega doma. Graditi bodo tudi stolpnice s trgovskim centrom. Samo za gradnjo te stavbe je pred-

videno okroglo pol milijarde dinarjev. Dokončati pa je treba vsa stanovanjska poslopja, kopalnice in druge objekte, ki jih že gradijo.

Na plenumu so govorili tudi o razvoju industrije in drugih problemih temnejših podjetij. Pri tem so poudarili, da bodo dovoljevali samo tiste rekonstrukcije v tovarnah, ki so potrebne za uvajanje avtomatizacije.

V. E.

ZADNJE VESTI

BEOGRAD — Z ukazom predsednika republike tovariša Josipa Broza-Tita je bil včeraj imenovan za izrednega veleposlanika v Romuniji Arso Milaković.

SKOPJE — V Skopju se je včeraj, 22. januarja začel razširjeni plenum Centralnega komiteja Ljudske mladine Makedonije. Na plenumu razpravljajo o družbenem delu mladine.

BENETKE — Ansambel beograjske Opere je sinoči, 22. januarja v Benetkah dosegel izredne uspehe.

NEW YORK — Skupina azijskih in afriških držav je imela včeraj, 22. januarja sestanek v Organizaciji združenih narodov v ZDA, kjer so obsodili ravnanja francoskih oblasti z alžirskim ljudstvom.

-l. c.

«Te dni poteka deset let delavskega samoupravljanja v vašem podjetju. Kako se pripravljate na ta dogodek?»

«Da, tako je. Deset let delavskega samoupravljanja proslavljamo. To bo prav jutri, v soboto, 23. januarja,» je povedal predsednik delavskega sveta Iskra, tovariš Mihelič.

«Kaj ste pripravili v tem okviru, kako bo potekala proslava?»

«Predvideno imamo, da bi kolektiv prenehal z delom ob enih. Na zborovanju kolektiva bo govoril predsednik delavskega sveta o pomenu delavskega samoupravljanja in o razvoju teh organov v našem podjetju. Potem bo kratak kulturni program z orkestrom, recitacijami itd. Sledila bo slavnostna seja delavskega sveta in upravnega odbora, na katero so povabljeni tudi bivši člani delavskega sveta in upravnega odbora v minulih 10 letih.»

Tako je povedal predsednik Mihelič o proslavi desetletnice v Iskri. Naše uredništvo pa ob tej priliki čestita proslaviteljem pomembne obletnice vsemu delovnemu kolektivu. — Na sliki: Leta 1955 so se člani kolektiva zbrali ob odkritju spominske plošče delavskega samoupravljanja

Nova stavba za Delavsko univerzo v Kranju

V novembru lani je bila v Kranju ustanovljena Delavska univerza. Nenehna prizadevanja za večjo produktivnost in boljše življenjske delovnih ljudi narekujejo, da sistematično in nenehno usposabljammo one, od katerih pričakujemo boljše uspehe pri delu in družbenem udeleževanju. To je glavna naloga te nove institucije v Kranju. Toda za uspešno delo so ji potrebni najosnovnejši materialni pogoji. Sem sodijo v prvi vrsti prostori.

Iz ankete o investicijski politiki kranjske občine je razvidno, da od 8294 anketiranih delavcev 3413 ali 41 odstotkov sodi, da je gradnja Delavske univerze v Kranju potrebna. Anketirani so to gradnjo glede nujnosti uvrstili na 11. mesto med najvažnejšimi objekti v občini. V anketi o kadrovski politiki je od 9801 anketiranih delavcev kar 2278 ali 23 odstotkov takih, ki sodijo, da jih pomanjkljiva šolska izobrazba ovira, da ne dosežejo večjih uspehov pri delu. Enak odstotek anketiranih tudi trdi, da jim tako ovira predstavlja pomanjkanje strokovnega znanja. 4496 ali 48 odstotkov vseh anketiranih pa je v svojih odgovorih navajalo, da se žele dalje strokovno izpopolnjevati.

Ze ti podatki kažejo, da je bila upravičena in nujna odločitev za ustanovitev delavske univerze in da je prav tako nujna gradnja potrebnih prostorov. V teh prostorih bo polsolsko izobraževanje odraslih tako na strokovnem, družbeno-političnem kot poljudnoznanstvenem in kulturnem področju. Takšen objekt pa bi moral, perspektivno za daljše obdobje, zadovoljevati potrebe te vrste izobraževanja v vsej občini. Ker bi kazalo vse institucije, ki se sedaj v Kranju bavijo z izobraževanjem odraslih, združiti tudi prostorski, naj bi v tej zgradbi dobili svoj življenjski prostor: Delavska univerza, Zavod za izobraževanje kadrov in proučevanje organizacije dela, študijska knjižnica in tudi Klub gospodarstvenikov s klubskimi prostori za člane kranjskih kolektivov.

Glede na to, da industrija kranjske občine prispeva velik del sredstev za kadre tudi v okrajni sklad za kadre in bo objekt funkcionalno služil za potrebe izobraževanja teh proizvajalcev, ki ta sredstva ustvarjajo, upravičeno pričakujemo, da bo tudi okrajni sklad za kadre sodeloval z delom svojih sredstev pri gradnji objekta za Delavsko univerzo v Kranju. Razen tega pa bodo sredstva za to gradnjo morali po svojem interesu prispevati vsi, ki bodo objekt koristili.

Predvidevajo, da bi to stavbo končali že v prihodnjem — 1961. letu.

Konferenca ZK v »Alpini« Žiri

V nedeljo, 17. januarja dopoldne je bila v sindikalni dvorani podjetja Alpina v Žireh letna konferenca osnovne organizacije Zveze komunistov tega kolektiva. Na konferenci so precej govorili o dolžnostih komunistov pri izpolnjevanju gospodarskih in političnih ciljev, tako v sami tovarni, kakor tudi v kraju, kjer komunisti živijo. Poudarjali so potrebo o nadaljnjem ideološkem izpopolnjevanju komunistov in o sprejemanju in vzgoji mladih članov.

Največ pa so komunisti razpravljali o produktivnosti dela v podjetju in o nekaterih problemih, ki se pri tem pojavljajo. Menili so, da je treba izboljšati kadrovsko službo in izpopolnjevati organizacijo dela po oddelkih. Da bi njihova organizacija še bolj delala, pa so sklenili, da se razdeli na dve grupi, in sicer po izmenah. Ker delajo stalno tudi v popoldanski izmeni, skoraj niso našli, da bi se vsi lahko udeleževali sestankov. Na konferenci so sprejeli tudi 4 nove člane.

-l. c.

SEJA SVETA ZA ZDRAVSTVO V ŠKOFJI LOKI

V torek, 19. januarja je bila občini v Škofji Loki seja Sveta za zdravstvo, na kateri so pregledali dosedanje delo Zdravstvenega doma in obravnavali predlog proračuna v novem letu. Proračun za zdravstvo je v letošnjem letu večji od lanskega za 7 milijonov dinarjev; povišanje gre na račun zdravstve-

Snežinke naletavajo ...

Foto: F. Perdan

nega zavarovanja kmetov in povečanja zdravstvene službe na območju loške občine. Osebe Zdravstvenega doma v Škofji Loki uspešno opravljajo svoje naloge. Še prav posebno dobro je razvita zobozdravstvena služba.

Posebna skrb tamkajšnjega zdravstvenega kadra velja širjenju zdravstvene službe na podeželju — v Gorenji vasi, Poljanah in še v nekaterih drugih krajih.

Opozorili so na nujnost zdravstvenih predavanj o pogubnem delovanju alkohola. V zadnjih časih je namreč v teh krajih vedno več pojavov alkoholizma, ki ugonablja srečo mnogih družin.

OBCNI ZBOR V SENCURJU

Osnovna organizacija Zveze borcev v Sencurju ima 95 članov, med katerimi je nad dvajset takih, ki so po več let aktivno delali v partijski organizaciji, v SKOJ in naprednem delavskem gibanju že v stari Jugoslaviji. Nedavno so imeli občni zbor. Iz poročil in diskusije je bilo razvidno, da so bili tudi lani zelo delavni. Lani so v počastitev 40-letnice KPJ organizirali pomembno proslavo, na kateri so razvili tudi svoj prapor. Hkrati je organizacija kupila več partizanskih uniform, v katerih bodo sedaj člani nastopali ob različnih priložnostih in slovesnostih. V prihodnje, kot so sprejeli sklep, bodo popravili in obnovili vsa spominska obeležja NOV, spomenike padlih, spominske plošče, grobove. Posebno skrb bodo posvetili tudi otrokom padlih borcev pri izbiri poklica itd. Pri volitvah na občnem zboru so znova izvolili dosedanjega odbor na čelu s predsednikom Pavletom Žirovnikom.

VOLITVE V ODBORE SZDL V KAMNIKU

Na volitvah v odbore osnovnih organizacij SZDL v kamniški občini je bila na večini volišč dosežena 100 odstotna udeležba. Posebno so se izkazali volilci v Tuhinjski dolini. Tako so v Češnjicah pod Menino že ob 9. uri končali z volitvami s 100 odstotno udeležbo, v Lazah pa ob 12. uri. Na volitvah se je vpisalo v SZDL 1339 novih članov ali 11 odstotkov od vseh volilcev v občini. Volitve so bile na 36 voliščih.

OBCNI ZBOR ZVEZE BORCEV V PODNARTU

V nedeljo, 17. januarja je bil v Podnartu redni letni občni zbor Zveze borcev krajevnega odbora Podnart. Po pregledu dela UO Zveze borcev lani, so člani razpravljali tudi o uveljavljanju pravic za priznanje dvojne delovne dobe za čas, ki ga je posameznik prebil v NOB.

LJUDSKA KUHINJA V KRANJU

Tri leta je minilo od tega, ko so v Kranju, v Tomšičevi ulici, ustanovili Ljudsko kuhinjo. Ob ustanovitvi je imela 70 abonentov, danes, t.j. po treh letih njenega delovanja pa se je njihovo število povzpelo na 280. Zmogljivost kuhinje pa je preračunana na 150 kosil dnevno. Torej je njena zmogljivost skoraj za 100 odstotkov prekoračena. Hrana je poceni in zelo izdatna. Zato bi imela večje in boljše prostore. Zelja vseh je, da bi tudi Kranj dobil sodobno Ljudsko kuhinjo, kakršno v Kranju pogrešamo že nekaj let.

LETOS TUDI GOSPODINJSKI TEČAJ

Osnovna organizacija Rdečega križa na Visokem je bila ena prvih organizacij, ki je letos izvedla svoj občni zbor. Delo te organizacije zajema tri vasi, in sicer Visoko, Luže in Milje. Članstva z ozirom na število prebivalstva ni veliko, saj je vključenih le 130 članov, vendar so ti toliko bolj aktivni. Lani so pripravili zdravstveno-prosvetni tečaj za dekleta, med prostovoljnimi krvodajalci pa je bilo kar 60 tamkajšnjih prebivalcev. — Med številnimi koristnimi sklepi za prihodnje delo sodi nedvomno sklep o organiziranju še enega tečaja za prvo pomoč in tečaja za kuhanje in gospodinjstvo, ki se bosta pričela že konec tega meseca.

OBCNI ZBOR OSNOVNE ORGANIZACIJE ZB VISOKO
Osnovna organizacija ZB Visoko je imela pred dnevi na šoli v Oševku redni letni občni zbor, ki se ga je med drugim udeležil tudi zastopnik Občinskega odbora Zveze borcev Kranj tovariš Peklaj. Ta organizacija zajema delovno področje petih vasi, in sicer: Oševke, Visoko, Luže, Hotemože in Milje ter šteje 121 članov. V prihodnje bodo otrokom padlih borcev posvečali še večjo skrb, posebno pri

Letos, 21. januarja je poteklo že 36 let, odkar je v vsem naprednem svetu odjeknila žalostna vest o smrti Vladimira Iljiča Uljanova Lenina.

Njegovi nauki so še danes prav tako sveži, koristni in vzpodbudni. Njegova neizčrpna dela so bila in bodo tudi v prihodnje vodil v izgradnji in razvoju socialistične družbe.

izbiri njihovega poklica in pomoči pri zaposlitvi. Zbirali bodo gradivo za Zbornik, organizirali krajske in daljše izlete itd.

LOV NA DIVJE PRAŠIČE

Kako so se divji prašiči pomnožili zadnje čase na Gorenjskem, vedo vsi lovci, zlasti pa nekateri kmetovalci ob obronkih gozdov. En sam divji prašič je v eni noči sposoben s svojim rilcem razriti celo njivo

in uničiti posevke. V zadnjem času so se močno razpasli pod Storžičem. Ker so naredili precej škode, so člani kranjske lovske družine minulo nedeljo napravili pogon nanje. Tokrat je imel srečo najmlajši član lovske družine Vinko Weřhauer iz Kranja, ki mu je uspelo položiti na tla na Orlu pod Storžičem svinjo z dvema mladima. Mladiča sta seveda pobegnila. Skupno so videli 9 prašičev. — Nastlednji dan so ustrelili še dva prašiča. Lovske družine pripravljajo v kratkem nove pogone proti divjim prašičem.

OBRAZI IN POJAVI

VPRAŠAJTE SE SAMI!

Po mestu bite ljudje. Vsem se mudi. Sicer stopajo previdno, ker je cesta ledena in ti vsak hip lahko spodrsne, kajti končno se je zima le usmilila smučarjev in ljubiteljev zimskih poljan. Mrz je iz dneva v dan hujski. Celo sosedov pišček, ki vedno po ves dan teka sem ter tja in maha s svojim repkom, se zadnje čase kar ne premakne iz hiše. Lačna sta ljudja pa nikoli ne vprašajo, kakšno je vreme. Vsak dan je treba pripraviti zajtrk, kosilo, večerjo ... Vsak dan je treba iti v mesto. Trgovine so vedno polne ljudi. Tudi zelenjavne. Prav v centru mesta sta dve, druga nasproti druge. Obedve imata isti naslov, v obeh si lahko nabavite iste prodajne predmete. Na zalogi je vsega dovolj, sadja in zelenjave. Razlikujeta pa se po tem, ker so prostori prve prodajalne veliki, sončni in lepo opremljeni. Ze na zunanji vzbujajo videz zares zelo lepo urejenega lokala. Le par korakov proč pa je prodajalna — pravo nasprotje prve. Prostor za kupece in prodajalce je tesno odmerjen. Prodajni in razstavnici pult, ki stoji v temnem majhnem prostoru, bosta že kmalu odslužila svojo dolgo trajanja. Prav gotovo boste dejali, zakaj le vam vse to pripovedujem. »Sami vemo, da je ta trgovina lepše in moderneje opremljena in da drugi še marsikaj primanjkuje. Vemo tudi, da se vse naenkrat ne da napraviti in da je zato treba sredstev in časa. Danes je napravljeno to, jutri nas bo razveselila že druga novost.« Prav imate! Toda preberite zgodbo do konca, da boste videli zakaj vam vse to pripovedujem. Omenjeni trgovini se namreč še v nečem zelo razlikujeta. V prodajalni, kjer se velika izložbena okna tako blešče, da jih že na daleč lahko opaziš, le redko zaide kak kupec. Trgovina je navadno prazna in celo ob tržnih dneh, ko se v mestu nabere veliko ljudi iz bližnje in daljne okolice, stoji pred pultom le peščica ljudi. Na drugi strani ceste pa se ljudje drenjajo (posebno sedaj, ko je mrz in morajo biti vrata zaprta) in povsem mirno in brez godrnjanja čakajo na prijazen postrežbo prodajalke. Pravim prijazen, ker jo kot tako tudi vsi poznajo. Kdo ve, ali ljudje prav zato raje ostanejo tu in ne skočijo samo par korakov čez cesto, kjer bi odpadlo vse čakanje. Vprašajte se sami! Gotovo boste našli pravičen odgovor.

M.

SVET OD TEDNA DO TEDNA

Sporočilo sovjetskega ministrskega predsednika Nikite Hruščova o sklepi, da bo Sovjetska zveza zmanjšala svoje oborožene sile za eno tretjino, je izzvalo v svetu ugodno presenečenje. Sklep so uradno pozdravili tudi v velikih zahodnih državah. Mnogi komentatorji v tisku in po radijskih postajah so sicer poudarili, da bo Sovjetska zveza zmanjšanje oboroženih sil nadomestila z najsoodobnejšim, predvsem z raketnim orožjem, toda splošni odmev po svetu je izzvenel v prepričanje, da bo ta najnovejši sovjetski ukrep dosti pripomoček zmanjšanju napetosti v svetu. Na splošno so ga ocenili kot vzpodbudno pripravo za sestanek na najvišji ravni ter še posebej kot nov, napredni korak k razorožitvi. Kakor vse druge podobne pobude je tudi jugoslovanska javnost najnovejši ukrep sovjetske vlade za zmanjšanje oboroženih sil pozdravila kot nov prispevek k pomiritvi v svetu.

Obisk kubanskega ministra za zunanje zadeve Raula Roa Garcie v Jugoslaviji je ustvaril novo priljubljenost za zboljšanje odnosov med obema deželama. Čeprav Jugoslavija in Kubo ločijo velikanske razdalje, sta od tedaj, ko je ta južnoameriška država z revolucionarno zmago pometla diktatorski režim, izredno hitro našli skupni jezik za mnoge probleme. Obe deželi imata dosti enakih ali podobnih pogledov na gospodarstvo, razvoj lastnih gospodarstev, razen tega pa se tudi v mednarodnem življenju zavzemata za

podobne cilje. Enakopravnost, neomejavanje v notranje razmere, prizadevanja za čim prejšnjo pomiritev in sodelovanje v svetu, pomoč brez pogojev za nerazvite dežele in druga podobna načela sožitja imamo tako pri nas kakor na Kubi za zagotovilo lastnega napredka in življenja v miru. Obisk kubanskega državnika v Jugoslaviji je dal tudi praktične rezultate za razvoj medsebojnega sodelovanja na gospodarskem, tehničnem in kulturnem polju.

Takoimenovano »afriško leto« (tako so politični opazovalci ocenili letošnje leto) se je v preteklem tednu začelo z »afriškim tednom«. V ponedeljek so se zbrali v Parizu k daljšemu posvetovanju predstavniki afriške Federacije Mali, da bi se s predstavniki francoske vlade dogovorili za rok neodvisnosti, istega dne naj bi se sešli v Londonu afriški voditelji Kenije s predstavniki londonske vlade k tritedenskem posvetovanju, da bi se pogovorili o ustavi te britanske kolonije, (toda kemijski politični voditelji se demonstrativno niso udeležili prve seje, ker britanske oblasti niso omogočile kemijskemu voditelju Kojanku, da bi prisostvoval konferenci), v sredo se je začela v Bruslju »okrogla miza« za Kongo, britanski ministrski predsednik je nadaljeval svoje križarjenje po britanskih kolonijah v Afriki, medtem ko je generalni sekretar Združenih narodov Dag Hammarskjöld z 20.000 km dolgim afriškim potovanjem skoraj dokončal svoje sedanje afriške načrte. Vse te kon-

ference, sestanki, razgovori in obiski dokazujejo, kako pereče je danes kolonialno upravljanje na tem kontinentu, hkrati pa pričajo, kako važno vlogo ima Afrika v današnjem mednarodnem življenju.

Za Ciprčane se je v preteklem tednu nekoliko zataknilo. Za okroglo mizo v Londonu se niso sporazumeli za vojaška oporišča, ki jih hočejo Britanci obdržati na otoku. Udeleženci konference so dosegli le toliko, da so predstavili datum razglasitve nove ciprske republike za en mesec, namreč za 19. marec (lanski sporazum v Zenevi ga je predvidel za 19. februar), da bi imeli več časa za pogajanja.

Eksplozijo prve francoske atomske bombe so kljub temu, da je bila napovedana za pretekli teden, preložili na prihodnji mesec. Povod za to pa niso bili množični protesti z vseh strani sveta, zlasti pa s strani afriških dežel, ki jim utegne eksplozija v Sahari prizadejati občutno škodo, marveč po vsej verjetnosti nesreča letala, ki je nosilo material, potreben za zadnjo fazo del pred eksplozijo.

Dela za drugo fazo pri graditvi asamskega jezusa na Nilu bo prevzela Sovjetska zveza. Kljub množičnim ponudbam zahodnih držav (ZDA, Vel. Britanija, Francija, Zahodna Nemčija, Italija, Avstrija, Japonska) se je vlada Združenih arabskih republik odločila, da bo v celoti sprejela ponudbo Sovjetske zveze. Ob tej priložnosti je povabila omenjene zahodne države, naj bi sodelovale pri drugih velikih delih v Združenih arabskih republikah.

Naš razgovor

VEČ NAREDIŠ, VEČ DOBIŠ

V Iskrni smo v usmerjevalnici števec srečali 23-letno Ivančo Janc. Vesela nam je odgovorila na nekaj vprašanj.

»Od kdaj delate v Iskrni in kako ste zadovoljni na svojem delovnem mestu?«
»V Iskrni sem že 10 let. Prvo leto, ko sem prišla, sem delala na drugi operaciji številčnika števca, drugo leto sem bila inštrumentarka v usmerjevalnici števec, sedaj pa je vseskozi delam pri usmerjevanju le-teh. V oddelku nas je 45, dobro se razumemo. Sicer pa nimamo časa za kake prepričke, delo nas ne čaka.«

»Kdaj ste bili v preteklem letu najbolj veseli?«
»Vsekakor sem bila najbolj vesela, ko je naša tovarena dosegla letni plan.«

»Kako pa za zaslužek?«
»Delam po normi. Mesečni dohodki pa so 15.000 dinarjev. Če več naredim, se mi prav gotovo ob koncu meseca pozna. Dnevno umerim okoli 70 števec, včasih pa tudi več. Menim, da je to dobro. Več narediš, več dobiš.«

»Ali delate v kakšni družbeni ali politični organizaciji?«
»Največ delam v mladinski organizaciji, več let pa sem sodelovala tudi v sindikatu.

Ker pa je naše delo tako in nas dela pet v grupi, ne morem niti za trenutek zapustiti delovnega mesta, kajti potem bi se vse ustavilo.«

»Kakšne števec pa umerjate?«
»Največ umerjam 10-amperske enofazne števec za 220 V in 5-amperske prav tako za 220 V. Prav sedaj nas veže pogodba, da izdelamo še 4.000 števec za napetost 230 V, ker jih bomo izvozili v Anglijo.«

»In kaj najraje delate v prostem času?«
»Prosti čas zelo koristno izrabim. Najraje obiskujem gledališče in sem tudi stalen obiskovalec ljubljanske Opere. Obisk v gledališču nam je omogočila sindikalna organizacija. Ob lepem vremenu pa rada hodim tudi v hribe, saj je to za mene najlepši užitek.«

»Ali imate že fanta?«
»Da.«

»In kakšne so vaše želje v letošnjem letu?«
»Vsekakor je moja največja želja, da bi delovni kolektiv tovarne Iskra letos proizvedel za 10 milijard dinarjev. Druga skromna želja pa je, da bi bilo dovolj lepega vremena, saj tako lahko obiskujem planine.«

M. Z.

Izdaja CP »Gorenjski tisk« — Urejuje uredniški odbor — Direktor S. Beznik — Odgovorni urednik Voljo Novak — Tel. uredništva 475 — Uprava 397 — Tekoči račun pri Komunalni banki v Kranju 607-70-1-135 - Izhaja ob ponedeljkih, srediha v sobotah — Letna naročnina 900 dinarjev, mesečna 75 din

Nagrajevanje po učinku se uveljavlja tudi v kmetijskih gospodarskih organizacijah

Sistem nagrajevanja po učinku se je pričel uveljavljati v zadrugah že s uvajanjem tarifnih pravilnikov v letu 1958 in 1959. Pred tem so v zadrugah določali plače po splošnih predpisih v okviru kolektivne pogodbe med delovnim kolektivom in upravnim odborom. V kolektivnih pogodbah so določale zadruga raven tarifnih postavk samostojno, vendar v okviru okrajnih povprečij sorodnih strok. Delavci in uslužbenci niso bili vezani na končni finančni rezultat, ker so bili ob doseženem prometu nagrajeni tudi, če je obračunska enota zaključila poslovno leto z izgubo.

Zaradi neurejenega in neenotnega sistema nagrajevanja je Glavna zadruga zveza v Ljubljani v letu 1957 sestavila enotni sistem ocenitve delovnih mest. Na višino doseženih osebnih dohodkov je po tem sistemu vplival predvsem ustvarjeni čisti dohodek. Ta način nagrajevanja je bil boljji od prejšnjega, vendar je še vedno imel to pomanjkljivost, da osebni prejemki niso bili v zadostni meri odvisni od učinka dela.

Z zakonom o delovnih razmerjih so zadruga, oziroma njihovi upravni odbori dolžni sestavljati tarifne pravilnike v okviru predpisanih določil. Zadrugi sveti so sprejemali tarifnega pravilnika pazili predvsem na to, da uvedejo, kjer je le mogoče, nagrajevanje po enoti proizvoda. Tako nagrajevanje daje spodbudo delovnemu kolektivu, ker omogoča, da za večjo produktivnost prečita, drugi strani pa omogoča zadrugi, da povečuje sklade za svoj nadaljnji razvoj. Če v posameznih obratih nagrajevanje po enoti proizvoda ni bilo izvedljivo, so uvedli nagrajevanje po drugih merilih, ki so spodbujale k večji produktivnosti, na primer po odstotku od prometa, od vrednosti proizvodnje itd.

V zadrugah so se z uvedbo novega sistema nagrajevanja pojavili različni problemi in vprašanja. Da bi zadruga zveze pri tem uspešneje nudile pomoč zadrugam, so bile ustanovljene posebne tarifne komisije. Večina okrajnih zadrugnih zvez je nudila zadrugam instruktazo in razne pripomočke za sestavo tarifnih pravilnikov.

Tarifni pravilniki in pravilniki o nagrajevanju po učinku dela v zadrugah vsebujejo v večini primerov določila, da se osebni dohodek ustvari po doseženi realizaciji in na podlagi dohodka. V skladu s tem je vsak tarifni pravilnik opremljen s predlogom obračuna za celotno zadrugo in po posameznih dejavnostih. Za posamezno dejavnost je določeno število delovnih mest, tarifne postavke za delovna mesta, predvidena realizacija dohodka in čisti dohodek. Od dosežene realizacije in čistega dohodka je določen odstotek za osebne dohodek. Po tem načinu so od uspeha vseh dejavnosti odvisni tudi osebni prejemki uslužbencev uprave.

Ustvarjanje osebnih dohodkov po enoti proizvoda je vpljano tudi pri odkupu kmetijskih in gozdarskih pridelkov in izdelkov, kjer je določen del za osebne dohodek od kilograma, oziroma od kubičnega metra nabavljenevega oz. prodanega proizvoda, nadalje pri prevoznem parku od prevoženega kilometra in ponekod za traktoriste v obliki akorda za enoto mere od efektivnih ur in podobno. Nagrajevanje po enoti proizvoda je vpljano tudi na večjih posestvih zadrug. Zadruga s manjšimi posestvi so navadno določile, da se osebni dohodek ustvarja v določenem odstotku od dosežene realizacije ali pa od čistega dohodka posestva.

Pri nagrajevanju po enoti proizvoda ali po učinku dela se je dopajalo, da so včasih nekateri kolektivni skušali doseči na račun nerealnega planiranja višje osnove, kot bi jim sicer pripadale. V takih primerih so bili ti delavci za vloženo delo sorazmerno previsoko nagrajeni. Taki in temu podobni primeri so se pokazali predvsem pri odkupu kmetijskih pridelkov.

Vzrok, da se sistem nagrajevanja po učinku in po enoti proizvoda doslej še ni izvajal v celoti, je treba iskati predvsem v pomanjkanju strokovnih kadrov. Obstojeci kader, ki je v zadrugah, je bil postavljen pred precej težko nalogo — sestaviti dober tarifni pravilnik — brez zadostnih izkušenj. Vendar je tam, kjer je bila pomoč zadrugnih zvez in zadrugnih branilnic večja, uspelo

Rateče in Kranjska gora z enotnim načrtom za razvoj turizma

Prelom v Gornjesavski dolini

Minula leta je bilo mnogokrat slišati marsikaj pikrega o turizmu v Kranjski gori in Ratečah. Nekaj je bilo resnice na vsem tem. Toda težav in dobrih dejanj pa ni bilo slišati. Vsaj zelo redko. Perspektivi načrt turizma v Gornjesavski dolini je sedanje stanje dokaj spremenilo. Turistični društvi v Kranjski gori in Ratečah sta začeli z delom. Zadnji skupni sestanek obeh turističnih društev, ki je bil v začetku decembra v Kranjski gori, pa je pokazal nujnost sodelovanja obeh društev. Ta skupni sestanek je dal tudi osnovo za skupno delo obeh društev, ki mora biti delno izvršeno že pozimi, delno pa do letne sezone. Ti skupni sestanki bodo odšle enkrat mesečno izmenično v Kranjski gori in Ratečah. Po potrebi seveda tudi večkrat. Najvažnejši sklep tega sestanka je, da morajo v prihodnje vse večje akcije biti skupne z obema turističnima društvoma. Za to delo sta zadolžena tudi sekretarja ZK v Kranjski gori in Ratečah, ki sta bila tudi navzoča na prvem sestanku. Nadalje je ta sestanek določil tudi nekatere obveze do prihodnjega sestanka v januarju, kajti le na ta način se bo turizem vsaj v današnji pogojih dvignil in razvil.

OB »LEDINI« IN ZELENICI

Turistično društvo Rateče-Planica bo v zimski sezoni organiziralo številne tekme in tekmice, ki bodo v sodelovanju s tamkajšnjim smučarskim društvom. Pri pripravah za 25-letnico Planice je to društvo prevzelo celotno prekršilo in parkiranje. Nudilo pa bo tudi vso pomoč pri tehnični izvedbi te prireditve. Menjalnica valut bo razširjena na več krajih. Pomožna beocinska črpalka, kot je predvideno, bo v času te prireditve delovala tudi v Ratečah. Nadalje bodo uredili jezero »Ledine« za drsalno revijno in ostale prireditve na ledu, če bo ugoden mraz.

Do letne sezone mora turistično društvo Rateče-Planica urediti drugi izvir Save Dolinke, imenovan Zelenci, ki leži na meji Podkorena in Rateč. Pred tem zelenim jezerom bo parkirni prostor, odkoder bo vodila peš pot do samega jezera. Pri jezuru bodo mize in klopi, plemna plošča in bufet v alpskem slogu, ki bo odprt v sezoni vsak dan, izven sezone pa v nedeljah. Od tu dalje bo vodila peš pot čez močvirje do skakalnice in hotela »Dom v Planici«.

»Pastirski raj«, ki ga je letos organiziralo turistično društvo Rateče-Planica, bo v prihodnji sezoni po novo največja naloga tega društva. Program sam se bo razširil, tako da bodo gledalci uživali

lo, katero bo vodil direktor žrnice tov. Gorše. V pomoč pa mu bodo umetni drsalci iz Ljubljane. Bliznje državno prvenstvo alpskih disciplin v Kranjski gori bo, po pripravah sodeč, zelo dobro uspelo. V času Planiških prireditev bo tudi v Kranjski gori več prireditev za razvedrilo gostov.

STARE PESMI V NOVIH POGOJIH

V poletni sezoni bo turistično društvo Kranjska gora izvedlo turistično prireditev s turističnim društvom Rateče-Planica pod imenom »Običaji, pesmi in pesmi gornjesavske doline«. To bo revija narodnih noš iz Mojstrane, Gozda, Kranjske gore, Podkorena in Rateč, to bo prikaz starih običajev in obnova starih nepoznatih pesmi.

Jasno je, da se bodo izkristalizirali še drugi problemi, kot n. pr. pionirski avto park, parki s cvetlicami, izdelava propagandnih tabel, izdelava prospektov, dobre informacije v pisarnah obeh turističnih društvih, informacije o moto turizmu in še mnogo drugega. Prelomnica je storjena! Najvažnejše pri vsemu delu je to, da je obema turističnima društvoma uspelo pridobiti k turistični dejavnosti prav vsa društva na tem območju, kar daje skoraj gotov uspeh. Rezumljivo je, da bo treba tudi na občini, okraju in republički prisluhni dejavnosti turizma v tem kraju ter nuditi vso pomoč, kajti le s tem bo izpolnjen perspektivni načrt, ki ga je turističnim delavcem Gornjesavske doline zadala naša skupnost.

KAVI

Potreba po hitrejšem razvoju uslužnostne obrti

V eni zadnjih števil »Glasa Gorenjske« smo pisali o uslužnostni obrti v kranjskem okraju in ugotovili predvsem, da se obrtna dejavnost doslej ni razvijala vzporedno z naraščanjem potreb prebivalstva, predvsem ne uslužnostna obrt. — Zlasti v družbenem sektorju obrti je tista obrtna dejavnost, ki bi morala zadovoljevati vsakodnevne potrebe potrošnikov v obliki različnih proizvodov ali uslug, zelo slabo razvita ali pa jo sploh ni. To ne velja le za kranjski okraj ali celo le za občino, pač pa za vso državo. V industrijsko razvitih zahodnih deželah je na primer v uslužnostnih dejavnostih zaposlenih približno 50 odstotkov ljudi, nasproti 50 odstotkom zaposlenih v industriji. V Jugoslaviji je v uslužnostnih dejavnostih zaposlenih le povprečno 17 odstotkov zaposlenih, v Sovjetski zvezi pa samo 7 odstotkov. Čeprav je Slovenija s svojimi 27 odstotki zaposlenimi v uslužnostnih dejavnostih precej nad jugoslovanskim povprečjem, le še ne more kriti dejanskih potreb in zahtev državljanov in daleč zaostaja za najbolj razvitimi deželami.

Danes je vse bolj potrebno, da se komune bolj usmerijo k pogumnejšemu razvijanju uslužnostnih dejavnosti. — S tem bi namreč uspešno reševale predvsem tudi vprašanje zaposlovanja delovne sile. V pogojih čedalje bolj razvitega mestnega življenja pa postajajo uslužnostne dejavnosti tudi nujno potrebne, so sestavni del življenja, brez njih se človek ne more osvoboditi mnogih del, ki mu dananes jemljejo čas in precejšnjo sredstva, če jih opravlja sam. — Pri nas se mora hitreje vzporedno z industrijo in razvojem komun razvijati tudi uslužnostna obrt. Pri tem ne gre le za servise v okviru stanovanjskih skupnosti, trgovino, gostilne in komunalne usluge, pač pa tudi za številne druge institucije, ki so pri nas že razvite ali

Gospodarske vesti

V Budimpešti se je 18. januarja začelo 18. zasedanje Donavske komisije. Med zasedanjem bo slavoslojna seja ob obletnici ustanovitve Donavske komisije. Jugoslovansko delegacijo vodi veleposlanik v Državnem sekretariatu za državne zadeve Slavoljub Petrovič.

Od 2. do 4. maja bo v Ljubljani V. kongres Zveze inženirjev in tehnikov Jugoslavije, na katerem bo sodelovalo več kot 900 delegatov in gostov. Na dnevnem redu kongresa bo razen organizacijskih vprašanj tudi aktualna problematika iz našega gospodarskega in znanstvenega življenja.

Z pri Kosovski Mitrovici bodo zgradili umetno jezero s površino 52 kvadratnih kilometrov in 400 milijoni kubičnih metrov vode, ki bo največje umetno jezero v naši državi. Z graditvijo novega umetnega jezera bodo na podlagi namakanja pridobili 112.000 ha nove plodne zemlje.

V kratkem bodo pričeli graditi v Volčinju v Slavoniji tovarno cementsa. Tam so namreč velika ležišča surovin za kakovostni cement. Nova tovarna bo izdelala 200.000 ton najboljšega cementsa na leto.

Proizvodnja surovega železa in jekla v Sisku narašča in bo kmalu dosegla 300.000 ton na leto. Zgradili bodo še en plavž, ki bo začel obratovati že letos, nameravajo pa razširiti tudi druge obrate, zlasti v livarni, jeklarni in tovarni jeklenih brezžvičnih cevi.

Pred kratkim so splovlili v morje motorni tramper »Rudjer-Boškovič«, ki so ga zgradili v splitski ladjedelnici za podjetje »Atlantska plovidba« iz Dubrovnika. S tem se je naša trgavska mornarica spet povečala za nadaljnjih 13.000 ton nosilnosti.

Podjetje »Industrochem« iz Pulja je dalo v prodajo svoj novi proizvod »hidrofin« — posebno malto za omet fasad. »Hidrofin« je sestavljen iz cementsa, apna in raznih suhih cementnih barv. Podjetje bo zdaj proizvajalo 2.000 ton tega novega izdelka.

Mladi proizvajalci v »Savi«

V tovarni »Sava« že več let deluje klub mladih proizvajalcev. Njegova dejavnost lani ni bila tako živahna kot v prvih

Alojz Zalar

letih, zato je vodstvo mladinske organizacije na svoji 1. redni konferenci sklenilo pomagati klubu. Ta pomoč se je že v prvem mesecu pokazala zelo uspešna.

Predsednik kluba mladih pro-

izvajalcev je tovariš Zalar Lojze. Našli smo ga v tovarni in se z njim pogovorili o delu te organizacije.

»Tovariš Zalar, koliko članov je v vašem klubu?»

»V našem klubu je polovico vseh mladincev in mladink v podjetju. V našo dejavnost pa se vključujejo tudi ostali člani podjetja. V klubu imamo 70 članov.»

»Kakšni so vaši delovni načrti za letos?»

»Skupno z mladinsko organizacijo smo za leto 1960 sprejeli obširen program, ki upam, da ga bomo tudi izvedli. Ako nam sindikalna podružnica odobri predvideno vsoto denarja, bomo v tovarni organizirali kulturno, politično in športno izjavo. Tudi delavski svet in upravni odbor je to važno nalogo zaupal naši organizaciji. Predvideli smo tudi več ekskurzij. Prva bo že februarja meseca v tovarno Litostroja. Pozneje pa mislimo pripraviti za najbolj delavne člane kluba strokovno ekskurzijo po vseh tovarnah gumijevih izdelkov v Jugoslaviji. Hkrati bomo skušali obiskati tudi druge kraje.»

Stirinajstveno predavanje in predvajanje filmov je privlačilo mnogo članov našega kolektiva. V načrtu je tudi več predavanj o ekonomskih in organizacijskih vprašanjih proizvodnje. Poleg tega imamo v načrtu predvajanje filmov, ki so poučne, zabavne in politične vsebine. Že letos je bilo predvajanih 12 filmov. Poleg vsega tega pa bomo še hodili na predavanja v Špič in obratno. Mislim, da je ta povezava koristna, saj bo tako mladina pridobila v zimski sezoni mnogo znanja in opravila veliko športnih srečanj. Konec meseca bo seminar za člane klubov mladih proizvajalcev. Na ta seminar mislimo poslati tri člane, da se bodo usposobili za nadaljnje, še uspešnejše delo naše organizacije. Ob večerih se člani kluba sestajemo, čitamo knjige, besednice in razgovarjamo. Na sestanku, ki je bil pred kratkim, smo govorili tudi o stanovanjskih problemih naših mladincev. Tako mislim, da bomo lahko konec leta dali bogato poročilo in z veseljem pogledali na opravljeno delo v minulem letu.»

»Kakšne težave imate?»

»Težav pravzaprav nimamo veliko. Težavno je v tem, da ne delajo vsi v isti smeri, kar nam ovira sestanke. Prav tako nimamo prostora, kjer bi se lahko shajali. To pa pogrešamo zlasti zdaj v zimskem času. Tu di za določene športne dejavnosti, kot na primer streljanje, šah, namizni tenis, itd., so potrebni ustrezni prostori, ki jih še nimamo.»

-er

OBVEŠČEVALEC

MALI OGLASI

Prodaj lahke sanke (zapraviliv-ček) in pogonski jermen 16 krat 850. Prodajalec: 80, Kranj. 228

Prodaj čebelnjak za 70 AZ panjev, krit z opeko na ugodni gozdni pašvi v okolici Trziča in ob cesti. Informacije dobite pri Obliak Janezu, Naklo 26. 236

Dam 30.000 din nagrade osebi, ki mi preskrbi enosobno stanovanje v Kranju ali okolici. Ponudbe oddati v oglasni oddelku. 240

50.000 din nagrade dam tistemu, ki izsledil brezvestnega šoferja osebnega avtomobila Volkswagen z začetno številko 150...? ki je podrl mojo ženo, dne 12. decembra 1959 ob 19.10 zvečer na Laborah pri Kranju ter nato pobegnil. Šofer je ob nesreči izgubil ogledalo od avtomobila; le-to se nahaja na TNZ Kranj, Kozelj Franc, Cesta Stanega Zagarja 41, Kranj. 246

Iščem cementarja, izkušenega ali priučnega, oziroma fanta, ki bi se hotel priučiti te obrti. Naslov v oglasnem oddelku. 244

Fiat 600 odlični takoj prodam. Informacije pri Franceljnu na dvostranski restavraciji »Jelena«, Kranj. 248

Prodaj desni vzdiljiv štedilnik, 2,5 plošč. Matijovc, Podbrezje 86, Duplje. 254

Prodaj sobno pečico in onovprežni gumi voz. Naklo 45. 255

Prodaj kravo, ki bo februarja tretjič telila. Praprotnik, Brezje št. 52 na Gorenjskem. 256

Prodaj moped TMZ in drobilec (šrotar). Naslov v oglasnem oddelku. 257

Prodaj debelega prašiča. Strahinj 68. 258

Nujno prodaj pralni stroj EKA (AEG). Ogled vsak dan od 15. ure dalje. Krfogec Stovo, Planina 23, Kranj. 259

Prodaj globok otroški vozček z blazino, Galjot Jože, Ul. T. Odrove 7, Kranj. 260

SANI vprežne, težke in lahke poceni prodaj. Veber, Škofja Loka — kolodvor. 261

Prodaj žensko rogovo športno kolo, Kokriški breg 1, Kranj. 262

Šivalni stroj, krojaški ali šiviljski, neuporaben, ali samo stojalo kupim. Naslov v oglasnem oddelku. 263

Sprejemno vajenca, moškega, za mešano trgovino, takoj ali pozneje. »Krvavec«, Sinčur. 264

Sprejemno mizarskega pomočnika. Zepič, Zlato polje 5, Kranj. 265

Zdravnik išče prazno ali opremljeno sobo v mestu Kranju. Naslov v oglasnem oddelku. 266

Po službi grem pomagat v gospodinjstvo ali v menzo. Naslov v oglasnem oddelku. 267

Nudim hrano in stanovanje upokojenki ali delavki. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku. 268

Samski moški, prost vojaščinca, z lastno hišo, želi spoznati dekle, po možnosti šiviljo, zaradi ženitve. Ponudbe oddati v oglasni oddelku pod »Lapa pomladi«. Slika zaželjena. 269

AMD Senčur organizira tečaj za traktoriste. Prijave sprejema »Krvavec«, Senčur. 270

AMD Senčur obvešča vse mopediste, da se vršijo izpiti vseko sredo ob 16. uri v prostorih gostilne »Jama« v Senčuru. 271

Podpisana Cimžar Frančiška iz Nasovč 22 preključem kar sem žaljivoga govorila o Berguš Ivanu iz Nasovč 21. 272

Podpisana Lotrič Ivana, Jamnik št. 11, preključem, kar sem očitala Fister Alojzu iz Jamnika št. 13 in njegovim družini tatvino. Zahvaljujem se za odstopitev od tožbe. 273

Prodaj deteljo ali zamenjam za drva. Naslov v oglasnem oddelku. 274

Ugodno prodaj dvostanovanjsko hišo v Kranju. Naslov v oglasnem oddelku. 274

Kupim na obroke rabljeno spalnico, gamsko ali družinsko. Naslov v oglasnem oddelku. 275

Kupim kompletno krožno žago (cirkular) na vozu z elektromotorjem, 8-10 KM ali posamezne dele za isto. Setina Ivan, Zbilje 38, Smlednik. 276

Garažo ali primeren prostor vzajem v najem na Primskovem ali Klancu. Naslov v oglasnem oddelku. 277

Tkalke večje dela z listovko, zakard in revolver stroji sprejme laškoj Delavca tehnika tekstilne šole Kranj. 278

Sprejemno moškega za kmečka dela po službi. Pogoji po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku 274

Avto-moto društvo Kranj priredi 23. januarja 1960 ob 17.30 uri v zgornji dvorani Iskre Kranj svoj redni letni občni zbor. Vabimo vse člane. AMD Kranj. 280

Preključem št. bloka 42827 izdanega v Komisiji trgovini 19. novembra 1959. Grobovšek Marija 281

Prodaj poceni peč na žaganje, primerno za delavnico ali skladišče. Kolar Marjeta, Zasavska c. 9 (Orehček), Kranj. 229

ZAHVALA! Zahvaljujem se DOZ in »Glasu Gorenjske« za izplačano večjo vsoto zavarovalnine. Glas Gorenjske vsakemu najtopleje priporočam. Omejc Ivan, mehanik, C. I. Slavca, Kranj.

OBJAVE

IZPLAČANA ZAVAROVALNINA

Državni zavarovalni zavod nas je obvestil, da je izplačal Omejc Ivanu iz Kranja za utrpljeno nezgodo 12.000 din.

Uprava

KINO

»STORŽIČ«, Kranj: 23. januarja ob 15. uri amer. barv. Walt Disneyev film DEZELE IN NAVADE, ob 16.30 in 19.15 uri amer. barv. cinem. film »SAYONARA« — v glavni vlogi Marlon Brando, Miško Taka, Patricia Owens. Zaradi izredne dolžine filma cena vstopnic zvišana. Ob 22. uri premiera angl. vistev. barv. filma »KER VETER NE ZNA BRATI«. 24. januarja ob 10. uri premiera amer. barv. cinem. filma »VISOKI TUJEC«, ob 12.30 uri amer. barv. Walt Disneyev film »DEZELE IN NAVADE«, ob 13.45, 16.30 in 19.15 uri amer. barv. cinem. film »SAYONARA« — v gl. vlogi Marlon Brando, Miško Taka, Patricia Owens. Zaradi izredne dolžine filma cena vstopnic zvišana; ob 22. uri premiera sovjetskega barv. filma »TIHI DON« III. del, 25. januarja ob 16., 18. in 20. uri amer. barv. cinem. film »VISOKI TUJEC«.

»SVOBODA«, Stražišče: 23. januarja ob 17.30 in 19.30 uri premiera sovjetskega barvnega filma »TIHI DON« III. del; 24. januarja ob 14. uri sovj. barv. film »TIHI DON« III. del, ob 16., 18. in 20. uri jugosl. barv. cinem. film »MISS STON«.

»TRIGLAV«, Primskovo: 23. januarja ob 19. uri jugosl. barv. cinem. film »MISS STON«, ob 21. uri ter 24. januarja ob 14., 16., 18. in 20. uri premiera amer. barvnega cinem. filma »VISOKI TUJEC«.

Naklo: 23. januarja ob 19. uri amer. barv. film »DEZELE IN NAVADE«, 24. januarja ob 16. in 19. uri premiera angl. barv. vstav. filma »KER VETER NE ZNA BRATI« — zaradi izredne dolžine filma cena vstopnic zvišana za 10 dinarjev.

»KRVAVEC«, Cerklje: 23. januarja ob 19. uri domači film OBRAT B, 24. januarja ob 15., 17. in 19. uri jugosl.-franc.-ital. barv. cinem. film »MIHAJLO STROGOV«.

»RADIO«, Jesenice: 23. in 24. januarja jugosl. ital. barv. cinem. film »NEVIHTA«.

»PLAVŽ«, Jesenice: 23. do 25. januarja japon. barv. film »STREHA JAPONSKA«.

Žirovnica: 23. januarja češki film »PETO KOLO«, 24. januarja nemški film »LISI«.

Dovje-Mojstrana: 23. januarja nemški film »LISI«, 24. januarja češki film »PETO KOLO«.

Koroška Bela: 23. in 24. januarja amer. barv. film »TRI URE DO ODLOČITVE«.

Bled: 23. do 25. januarja amer. barv. cinem. film »20.000 MILJ POD MORNARJE« — predstava v soboto ob 17. in 20. uri, v nedeljo ob 10., 15., 18. in 20. uri, v ponedeljek pa ob 20. uri.

Radovljica: 23. januarja ob 20. uri ter 24. januarja ob 14. in 18. uri amer. barv. cinem. film »PLESALKE«, 23. januarja ob 17.30 uri ter 24. januarja ob 16. in 20. uri pa ital. barv. cinem. film »AIDA«.

Ljubno: 23. in 24. januarja amer. film »TARZAN BRANI DŽUNGLO« — predstava v soboto ob 19.30 uri, v nedeljo pa ob 16. in 18. uri.

»SORA«, Škofja Loka: 23. in 24. januarja angl. cinem. film »GLOBOKO SINJE MORJE«.

»PREDILEC«, Škofja Loka: 23. in 24. januarja ital. film »AIDA«.

Žiri: 23. in 24. januarja mehški film »ZADNJA ŽELJA«.

»SORA«, Poljane: 23. in 24. januarja amer. cinem. film »VERA KRUS«.

Domžale: 23. in 24. januarja amer. barv. film »DIMNI SIGNAL« — predstava v soboto ob 18. in 20. uri, v nedeljo pa ob 15., 17. in 19. uri.

»DOM«, Kamnik: 23. do 25. januarja amer. barv. film »PLES NA VODI«.

Duplica pri Kamniku: 23. in 24. januarja amer. barv. cinem. film

»SAYONARA« — predstave v soboto ob 19. uri, v nedeljo pa ob 15., 17. in 19. uri.

Gledališče

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Nedelja, 24. januarja ob 10. uri dopoldne »URA PRAVLJIC« — priredi dramska sekcija za otroke v starosti od 5. do 12. leta. — Ob 15. uri Moliere: NAMISLJENI BOLNIK — izven. Uprizori Gimnazija Kranj.

Torek, 26. januarja ob 17. uri Hans Weigel — »NAMISLJENI ZDRAVNIK« — Red Iskra. — Ob 20. uri Hans Weigel: NAMISLJENI ZDRAVNIK — Red Premierski. Uprizori Mestno gledališče iz Ljubljane.

GLEDALIŠČE »TONE ČUFAR« JESENICE

Sobota, 23. januarja ob 19.30 uri L. Lahola: MADEŽI NA SONCU — gostovanje v Boh. Bell.

Nedelja, 24. januarja ob 15. uri L. Lahola: MADEŽI NA SONCU — gostovanje v Breznici pri Zirovnici.

Nedelja, 24. januarja ob 19.30 uri M. Držič: TRIPCE DE UTOLČE — zadnja večerna predstava, na katero opozarjamo okoliško prebivalstvo, ker s to predstavo zaradi tehničnih težav ne bomo gostovali ne vseh odrih.

RADIO LJUBLJANA

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 6., 10., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 13., 15., 22. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

NEDELJA, 24. JANUARJA

6.30 Veseli zvoki; 7.35 Slovenske narodne pesmi; 8.00 Mladinska radijska igra — Dimnikarček; 9.00 Z glasbo v novi teden; 10.00 Se pomnite, tovariši... Božo Levenc; Daleč od doma; 11.00 Partizanske pesmi in koračnice; 11.30 Nedeljska reportaža — Silvo Matelčič; Bela polja v Kranjski gorji; 13.30 Za njo vas; 15.30 Operetne melodije v plesnem ritmu; 16.20 Poskočna medigra; 16.23 Iz Puccinijeve opere Madame Butterfly; 16.55 Sestanek z melodijami; 17.30 Radijska igra; 18.15 Sergej Prokofjev: Klasična simfonija; 18.40 Z Veselimi planšarji; 20.05 Izberite melodijo tedna (zabavna, glasbena oddaja z nagrado); 21.00 Ljudje iz umetniške sobe; 22.15 Želite plesati? — Mi vam igramo.

TRŽNI PREGLED

V KRANJU

Korenček 40 do 50, čebula 35 do 40, krompir 17, zelje slaško 20 do 30, zelje kislo 50, solata 80, repa kisa 30, redkev 20 do 30, jabolka 50 do 85, cvetača 70, sir-skuta 100, surovo maslo 520 do 560 din za kilogram. Pižol 70 do 80, ajdova moka 70, koruzni zdrob, krma za kokoši in koruza 40, jesprenj 65 do 70, kaša 75 do 80, proso 35, oves 20, koruzna moka 40, orehi 90, čebulček 180, krhlji 45 do 80 in smetana 250 din za liter. Jajca 26 do 30 din kos, kokoš 500 do 700, česen 10 do 15 din glavica, radič in motovilec 30 din merica, peteršilj in zelena 10 din šopek.

V ŠKOFJI LOKI

Krompir 18, solata 80, kisa zelje 40, fižol 80 do 120, cvetača 80 do 90, jabolka 70 do 80 din za kilogram. Kisa repa 20 din merica, jajca 28 din kos, krvavice 60 din, radič 30 din merica, siček 15 din kos in smetana 20 din zajemalka.

Odgovor: Po 20. členu Zakona o pokojninskem zavarovanju (Ur. list FLRJ, št. 51/57) ima pravico do nepopolne pokojnine zavarovanec, ki je dopolnil 65. leto starosti in zavarovanka, ki dopolni 55. leto starosti. Najmanjša delovna doba za priznanje nepopolne pokojnine je 15 let ali več za pokojnino v tistih let s pogojem, da ima zavarovanec v zadnjih petih letih delovne dobe vsako leto najmanj 8 mesecev ali skupaj 4 leta in 2 meseca.

V. S., Senčur

Vprašanje: Z ženo sta živela več let skupaj. V hišo, katere lastnik je žena, sta vložili znatna finančna sredstva, preskrbeli ste les za strešno konstrukcijo, isto postavili. — Za streho ste kupili novo opeko, prizidali ste hlev, zgradili betonski prostor za svežo krmo, postavili ste stranišče in gnojno jamo. Sedaj namerava vaša žena izročiti hišo z gospodarskim poslopjem sinu in vas zanima, če ste opravičeni zahtevati nazaj vložena sredstva.

Odgovor: V vašem primeru gre za obstoječo zakonsko zvezo, ki pa je krhka, ker je nastal med vama spor. Verjetno si bo mati, ko bo izročila sinu zgoraj navedene nepremičnine, izgovorila priboljšek ali kako drugo ugodnost in bi bilo pravilno, da bi takrat vzeli v obzir tudi vas, posebno ker ste vložili znatna finančna sredstva v hišo z gospodarskim poslopjem. Kolikor se ne boste mogli sami sporazumeti, bo pač o tem razpravljalo sodišče.

F. M. Bohinjska Bela

Vprašanje: V Kranju ste kupili stanovanjsko hišo, v katero bi se radi vselili. Radi bi vedeli, kakšne so možnosti za vselitev v svojo hišo.

Odgovor: Po 2. odstavku 145. člena Zakona o stanovanjskih razmerjih (Uradni list FLRJ, št. 16/59) lastnik ne more odpovedati stanovanja nosilcu stanovanjske pravice, dokler nima isti preskrbljeno primerno stanovanje.

B. T. Kranj

Vprašanje: Ste mati dva meseca starega otroka. Zanima vas, koliko časa imate pravico do skrajšanega delovnega časa.

Odgovor: Po 65. členu Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list FLRJ, št. 53/57) ima mati pravico delati skrajšan delovni čas 6 mesecev po porodu. Izjemoma lahko trajajo po mnenju zdravnika tak skrajšan delovni čas tudi dalj časa, toda najdalj do konca 8. meseca po porodu.

B. F. Jesenice

Vprašanje: Stari ste 17 let in 4 meseca. Ste zaposleni v podjetju in vam letos prvič pripada letni dopust. Zanima vas, koliko prostih dni vam pripada.

Odgovor: Po 237. členu točka 3 Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list FLRJ, št. 53/57) imajo delavci nad 17 do dopolnjenega 18. leta starosti 17 delovnih dni dopusta.

K. Z. Kranj

Vprašanje: Od podjetja prejimate štipendijo kot visokošolec. Zanima vas, koliko časa po končanem študiju boste morali biti zaposlen pri dajalcu štipendije.

Odgovor: Praviloma se čas, ki ga štipendist prebrlje v delovnem razmerju pri dajalcu štipendije določi v pogodbi o štipendiji. — Kolikor tega določila ni, pa velja po 36. členu Zakona o štipendijah (Uradni list FLRJ, št. 32/55), da mora biti štipendist po končanem študiju toliko časa zaposlen pri dajalcu štipendije, kolikor časa je štipendijo prejemal.

NESREČE

V Črni pri Kamniku sta v torek, 19. januarja popoldne na ostrem ovinku trčila kamion in avtobus, ki je vozil proti Gornjemu gradu. Trije potniki so po nezgodi morali iskati zdravniško pomoč, eno potnico pa so odpeljali v bolnišnico.

NEZGODE

V. Z. iz Voklega je slomo-rezka ranila v desni palec roke. M. K. iz Britofa je padla pri sankanju in si ranila levo nogo. M. K. iz Kranja je stiskalnica pri delu stisnila kazalec desne roke. M. J. iz Kranja se je pri sankanju zaletela v ograjo in si ranila glavo. Z. I. se je opekel z vrelo maslo po rokah in obrazu. A. A. iz Kranja se je ranila z nožem v levo dlan. K. M. iz Kranja je padel s kolesa in si prebil zgornjo ustnico. S. I. iz Kranja je brenil konj in mu ranil čelo. M. J. iz Kranja je nekdo udaril v restavraciji Park in ga težje poškodoval na zatilju.

Zavod za stanovanjsko in komunalno gradnjo Jesenice sprejme v službo gradbenega inženirja in 4 gradbene tehnike s pooblastilom ali brez. Plača po pravilniku o plačah, odnosno po dogovoru.

Pismene ponudbe poslati na naslov: Zavod za stanovanjsko in komunalno gradnjo Jesenice, poštni predal 33 do 1. februarja 1960.

Komisija za uslužbenske zadeve ObLO Kranj

RAZPISUJE

naslednja delovna mesta v upravnih organih ObLO Kranj:

šefa odseka za gradnje in urbanizem — ing. arhitekt
referenta za gradbeno upravne zadeve — srednja ali visoka strokovna izobrazba
gradbenega inšpektorja — srednja ali visoka strokovna izobrazba
referenta za vodovode — srednja strokovna izobrazba
referenta za stanovanjske zadeve — srednja strokovna izobrazba
referenta za razdeljevanje stanovanj — srednja strokovna izobrazba
šefa odseka za plan — visoka strokovna izobrazba
referenta za plan — srednja strokovna izobrazba
šefa tržne inšpekcije — visoka strokovna izobrazba
2 tržna inšpektorja — srednja strokovna izobrazba
2 kmetijska inšpektorja — tehnika — srednja strokovna izobrazba
referenta za blagovni promet — srednja strokovna izobrazba
inšpektorja dela — srednja strokovna izobrazba
referenta za prom. pravne zadeve — pravnik
referenta za kmečko odmero — srednja strokovna šola
referenta za takso in prom. davek in dediščin — srednja strokovna šola
računovodja za negotovinski promet — srednja strokovna šola
2 davčna knjigovodja — srednja strokovna šola
sanitarnega inšpektorja — visoka ali srednja strokovna izobrazba
referenta za varstvo družine — srednja strok. izobrazba
referenta za invalidske zadeve — sred. strok. izobrazba
referenta za prosveto in kulturo — sred. strok. izobrazba
referenta za požarno varnost in civilno zaščito — srednja strokovna izobrazba
referenta za volilne imenike — nižja strok. izobrazba
2 referenta za vojno evidenco — sred. strok. izobrazba
šefa krajevnega urada Naklo — srednja strok. izobrazba
2 matičarja — nižja strokovna izobrazba
2 pisarniški uslužbenki — nižja ali srednja strokovna izobrazba
5 strojeopisk — strojeopisec II. do I. a razreda

Za vsa navedena delovna mesta se poleg predpisane strokovne izobrazbe zahteva še ustrezna praksa.

Za nekatera razpisana mesta bodo stanovanja na razpolago v sredi letošnjega leta.

Kandidati za razpisana mesta naj vložijo pismene ponudbe takšne s 50 din državne takse z navedbo dosežanega službovanja, dokazili o strokovnosti in življenjepismom v roku 15 dni po objavi razpisa na Komisijo za uslužbenske zadeve ObLO Kranj.

Tržičani in okoličani

»Glas Gorenjske« otvarja s ponedeljkom, 25. januarja svojo podružnico tudi v Trziču, in sicer v prostorih Turističnega društva, Cesta M.A. 3, telefon šte. 255. Podružnica bo odprta vsak dan od 9. do 12. ure.

V podružnici lahko naročite »GLAS GORENJSKE«, javljate spremembo naslova, plačujete naročnino, oddajate male oglase, dobite informacije o malih oglaših, naročate druge objave v listu in oddajate vsa mnenja in pripombe k pisanju lista.

Uprava »Glasu Gorenjske«

SVET STANOVANJSKE SKUPNOSTI »S A V A« JESENICE

RAZPISUJE

naslednja delovna mesta za »KOMUNALNI SERVIS«:

1. Upravnika servisa
2. Vodja čistilnice
3. Vodja pralnice
4. Računovodja
5. Administratorja
6. Šoferja

Pogoji so:

Pod 1 — a) visokošolska izobrazba s triletno prakso dela; b) srednje strokovna izobrazba kemične stroke in 5 let prakse; c) visokokvalificiran delavec z desetletno prakso na vodilnih položajih v istovrstnem podjetju.

Pod 2 — visokokvalificiran delavec z večletno prakso v istovrstnem podjetju.

Pod 3 — visokokvalificiran delavec z večletno prakso in več organizacije dela v istovrstnem obratu.

Pod 4 — srednja ekonomska šola in petletna praksa v samostojnem opravljanju poslov računovodstva.

Pod 5 — a) srednja administrativna šola in tri leta prakse dela; b) administrativni uslužbenec z večletno prakso dela ter več samostojnega opravljanja administrativnih poslov.

Pod 6 — poklicni šofer B ali C kategorije.

Plača in vsi ostali pogoji po dogovoru.

Prošnje z dokazili o kvalifikaciji in opisom dosedanje zaposlitve poslati najkasneje do 31. januarja 1960 na naslov Stanovanjska skupnost »S a v a« Jesenice — Obrtniška ulica 17

GIBANJE PREBIVALSTVA

V ŠKOFJI LOKI

Rodile so: Francka Paternej — deklica, Cirila Prevodnik — deklica; Stanislava Nered — deklica.

Poročili so se: Valentin Klemenčič, gumar in Marija Smid, uslužbenka; Milorad Jovenovič, gumar in Ana Mihovec, gumarica; Anton Ljubec, izolator in Pavla Bokal, trg. vajenka; Anton Dolžan, uslužbenec in Ivana Obliak, uslužbenka; Alojzij Dolenc, strojni ključavničar in Gabrijela Zontar, slaščičarka; Milojze Stanič, mizar in Olga Hostnik, uslužbenka.

Umrli so: Franc-Andrej Krmelj-Peter Berčič, Mina Porenta, Martina Štrecer, Janez Čof, Kristina Oblak, Lucija Skrlj, Marija Bržec.

Pravni nasveti

J. Z., Zeleznički

Vprašanje: Zanima vas, kdaj ste opravičeni do nepopolne pokojnine. Do sedaj imate 11 let delovne dobe.

Razširjena seja Glavnega odbora SZDL Slovenije

Pot k zvišanju sredstev komune in posameznika

(Nadaljevanje s 1. strani)
 Naša gospodarska politika teži za tem, da do največje mere izkoristi možnosti najmanj inženjskih kreditov za razvijanje tako avtomatizacije kakor tudi domače proizvodnje elementov za avtomatizacijo. Zvezni organi dajejo za izvajanje te naloge tudi razmeroma ugodne kredite, toda vse to ne bo dovolj, če se ne bodo za to naloge odločno zavzele tudi zavestne družbene sile, predvsem v komunah. Komunne so izredno zainteresirane za reševanje te vrste nalog, če upoštevamo, da so njihova proračunska sredstva odvisna predvsem od plač prebivalstva na njenem področju. Te plače pa dajejo komunji toliko več proračunskih sredstev, čim višja sta kvalifikacijska struktura zaposlenih ljudi in proizvodnost dela na področju komune. Vsak planer v komunah bo jasno spoznal, da bo ravno modernizacija industrijske proizvodnje z uvajanjem avtomatizacije in z reševanjem nekaterih problemov kooperacije med industrijskimi podjetji (ne samo v okviru komune, ampak izven meja komune, okraja in republike) vodila do bistvenega zmanjševanja nizko produktivnih delovnih mest in nizko kvalificirane delovne sile. To pa v perspektivi zvišuje sredstva komune in vsakega posameznega proizvajalca.

Uspehi, ki jih bomo dosegli na tem področju, bodo najnujno zahtevali hitro reševanje vprašanj, tako v zvezi z odpravljanjem neracionalno izkoriščenih proizvodnih zmogljivosti v naših industrijskih podjetjih kot v zvezi z uvajanjem avtomatizacije. Zato bo potreben intenziven proces pregrupiranja zaposlene delovne sile v industrijskih podjetjih in ustanavljanje številnih novih uslužnostnih obratov, novih obratov dopolnilne proizvodnje itd. Ti novi uslužnostni obrati naj razbremenijo osnovna modernizirana industrijska podjetja vseh tistih dejavnosti, ki v okviru modernega industrijskega podjetja razvijajo racionalno uporabljanje proizvodnih zmogljivosti, ki pa so nujna kot dopolnilna dejavnost.

Ko je predsednik Boris Kraigher govoril o trgovini in o uslužnostni dejavnosti, je posebej poudaril, da trgovina in uslužnostne dejavnosti danes v našem sistemu delitve dohodka še nimajo mesta, ki bi avtomatično omogočalo njih razširitev. Vendar prav novi proračunski sistem in skrb za življenjsko raven prebivalstva tenja od komun, da se resno vključijo v akcijo za razširjanje in modernizacijo trgovinske mreže in uslužnostnih dejavnosti s tem, da se osvobodijo vseh ozkosti pri dodeljevanju lokalnih, obrtnih dovoljenj itd.

Nadalje je dejal, da naj okrajni tudijo pri reševanju perečih gospodarskih vprašanj komunam pomoč pri vsklajevanju njihove akcije s podjetjem.

V zvezi s tem se je tovariš Boris Kraigher dotaknil tudi vprašanja o tako imenovani relativno manj razvitih področjih in manj razvitih

komun v Sloveniji. Splošna raven tako industrijske, a v zadnjih letih tudi že kmetijske proizvodnje v Sloveniji jasno govori, da o kakršni koli zaostalosti v Sloveniji danes ni več mogoče govoriti. — Gospodarstvo Slovenije je danes toliko razvito, da je mogoče najti zadosten interes med posameznimi gospodarskimi podjetji, tako industrijskimi kot kmetijskimi, za razvijanje raznih obratov, dopolnilne dejavnosti, uslužnostnih obratov in podobno na relativno najbolj zaostalih področjih.

Ob koncu svojega referata je tovariš Boris Kraigher povedal še tole: »Glede na kvaliteto nove raven našega gospodarskega razvoja so pred organizacijami Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije izredno odgovorne naloge. Pri tem pa ni nobenih razlogov za kakršnokoli pesimizem, za kakršnokoli brezperspektivnost, za kakršnokoli nekonstruktivno kritičarstvo, saj so perspektive ekonomskega razvoja ljudske republike Slovenije izredno spodbudne. Ob pripravah na kongres Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije imajo zato naše organizacije izredno široko področje za konstruktivno in konkretno delovanje pri uresničevanju najbolj perečih nalog, pa tudi mnogo priložnosti in upravičenosti za resno in konstruktivno kritiko, in to bodisi za kritiko napak v našem delu v bližnji preteklosti kot za kritiko vseh pojavov, zlasti birokratskega in nedemokratskega urejanja aktualnih nalog v sedanjosti.«

SZDL JE POSTALA VSELUJUDSKI PARLAMENT

Tovariš France Kimovec-Ziga je v svojem referatu uvodoma omenil govor tovariša Edvarda Kardelja in referat tovariša Hasana Brkića na 10. plenarni seji zveznega odbora SZDL Jugoslavije.

Oslanjajoč se na navedeno poročilo in pa na poročilo o dosedanjih obnih zborih osnovnih organizacij SZDL — je nato nadaljeval tovariš Kimovec — mi pretirano reči, da je SZDL postala tak vse-ljudski parlament, ki omogoča našim delovnim ljudem, da v vsej širini socialistične prakse iščejo in najdejo rešitve, ki najbolje vsklajujejo interese posameznega državljanca s skupnimi interesi. To kaže med drugim stalen priliv članstva v vrste SZDL. Le-ta je postal posebno občuten po IV. plenumu Zveznega odbora SZDLJ konec leta 1955, ko je bila objavljena sedanja linija v naši gospodarski politiki. Medtem ko smo imeli v začetku leta 1956 okrog 530.000 članov, se bomo do V. kongresa SZDLJ, kakor kaže, močno približali številki 700.000. To pa pomeni, da je preko dve tretjini volivcev v naši republiki vključenih v SZDL.

Nadalje je tovariš France Kimovec govoril o urejanju teritorialnega obsega osnovnih organizacij na vasi. Pri tem je poudaril, da na podeželju našega zakon o stanovanjskih skupnostih reševanje teh zadev, razen izrazito komunalnih problemov, krajevnim odbo-

rom. Zato se na to navezuje tudi urejanje teritorialnega obsega osnovne organizacije po vaseh. Problem teritorialnega obsega krajevnega odbora občinski ljudski odbori še niso povsod zadovoljivo rešili, ker so ga tu in tam preveč izgovorili s krajevnim pisarno, ki je organ občinske uprave.

Ko je nadaljeval referat, je dejal, da smo ne glede na to, da so občni zbori osnovnih organizacij v glavnem za nami, dolžni v pripravah na V. kongres temeljito usposobiti osnovne organizacije za še širšo realizacijo politične funkcije Socialistične zveze. Ko je govoril o delu občinskih odborov SZDL, je dejal, da jih je treba za živo in kvalitetno delo z osnovnimi organizacijami še bolj usposobiti. To naj bi bila ena osnovnih dolžnosti okrajnih odborov v pripravah na V. kongres SZDL. Seveda pa tudi tu ni moč delati po nekaj splošnih šablonah, kajti čim bolj se komunalni sistem ustaljuje in s čim več sredstvi razpolaga posamezna komuna, kolikor bolj je razvita socialna struktura prebivalcev itd., toliko jasneje se odlikuje individualna fiziognomija posameznih komun.

Ob koncu svojega referata je tovariš France Kimovec dejal: »Ker smo pred sprejemanjem proračunov ljudskih odborov, gospodarske organizacije pa sestavljajo zaključne račune, je treba, da SZDL ve, kako je s sredstvi organizacij za tisti del svoje dejavnosti, na katerem je naša socialistična družba prav posebej zainteresirana — na primer pri vzgoji mladine, pomoči zaposleni družini, pri širjenju tehnične vzgoje in na kraju tudi duhovne, saj je znano, da politična in sploh napredna literatura neverjetno težko pride med delovne ljudi, ki bi jo sicer sprejeli, če bi zanjo vedeli.«

Prav zaradi doseženih uspehov si lahko zastavljamo nove zahtevnejše naloge, ker so dozoreli pogoji, da jih bodo obvladali. Vprašanja, ki sem jih našel v teh izjavah, so dozorela za temeljito razpravo, zato, da bomo šli z jasnejšimi pogledi na bližnje občinske konference, ki naj bodo po volitvah v osnovne organizacije nov in resen prispevek k temeljitim pripravam za V. kongres SZDL.

SKRB ZA ČLOVEKA NAJ BO NA PRVEM MESTU

V prostorih Ljudske skupščine se je v četrtek, 21. januarja dopoldne nadaljevala 16. plenarna seja Glavnega odbora Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije. V nadaljevanju razprave o nalogah organizacije SZDL pri uresničevanju družbenega plana za letošnje leto so sodelovali Jože Petojan, Tone Bole, Franjo Sonaja in Zdravko Troha. Ob koncu te razprave je govoril predsednik Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS tovariš Boris Kraigher. Po odmoru je bila razprava o politično-organizacijskih pripravah za V. kongres SZDL Jugoslavije. V tej razpravi so sodelovali: Stanka Sogadin, Lojze Rihter, Mile Vižintin, Ivan Čerin, Jože

Perpar, Janko Žibert, Mimi Zupančič, Tone Preložnik, Marija Vilfan, Ivan Mauser, Sido Podlessek, Jakob Zen iz Kranja in drugi.

V razpravi je tovariš Jakob Zen iz Kranja poudaril, da letošnji okrajni plen predvideva povečanje dohodka na osnovi večje proizvodnje ob minimalni novi zaposlitvi delovne sile. Vse doslej je zaposlovanje delovne sile naraščalo hitreje kot produktivnost. Gospodarske organizacije svoje proizvodnje v glavnem niso povečavale na račun storilnosti, ampak so podjetja zaposlovala delovno silo ne glede na plan. Bolj malo pa je bilo gospodarskih organizacij, ki bi svojo proizvodnjo dvignile n. pr. z odkrivanjem notranjih rezerv in podobno. Na Gorenjskem se je lani zaposlilo več ljudi kot je bilo predvideno v družbenem planu, vendar v posameznih panogah delavcev še vedno manjka. Toda točno bo treba razmejiti, kje se delovna sila lahko zaposluje in kje ne.

V nadaljevanju je tovariš Zen razpravljal o nagrajevanju, po učinku in dejal, da je le-to močno vplivalo na proizvodnjo. Za tem se je zadržal tudi pri kadrovskih oddelkih gospodarskih organizacij. Modernizacija in avtomatizacija v naši industriji bo zahtevala hitro usposabljanje kadrov, zato bi bilo upoštevanje primernih kadrovskih oddelkov znotraj podjetij že sedaj zelo smotno, ker bo od tega odvisno delo v prihodnje.

Tovariš Marijan Breclj je v svoji razpravi na kratko dotaknil vloge komune in okraja v zvezi s politično razvijanja življenjskega standarda in stabilizacije tržišča. Dejaj, da je lansko leto nedvomno dokazalo, kako zelo važen činitelj v našem gospodarskem razvoju je komuna, ki je začela v svojem zelo hitrem razvoju vse tesneje povezovati gospodarske činitelje na svojem področju.

Tovariš Boris Kraigher se je v zaključni besedi dotaknil nekaterih vprašanj, ki jih je nakazala razprava kot posebne probleme v zvezi z nadaljnjim delom organizacij SZDL in izvrševanjem gospodarskih nalog v letu 1960.

V prvi vrsti je omenil problem, ki je bil v razpravi nekajkrat omejen, to je vprašanje skrb za človeka. Tovariš Kraigher je poudaril, da tujka ne gre samo za vprašanje s področja socialnega skrbstva, temveč za vprašanja s področja delovnih odnosov ob načrtni akciji za dvigovanje proizvodnosti dela itd. Glede na to bi morale zlasti komunne v teh vprašanjih pokazati vso skrb.

Ko je bila razprava končana, je tovariš Sergej Vošnjak prečital predlog resolucije, ki ga je pripravila komisija za sklepe. Predlog resolucije so soglasno odobrili in hkrati sprejeli predlog komisije za sklepe, naj politično-organizacijski sekretarjat Glavnega odbora resolucijo stilistično uredi in objavi, nato je tovarišica Vida Tomšič, ki je vodila drugi del seje, zaključila sejo.

Kronika teh dni

● V četrtek, 21. januarja so se v Dijaškem domu na Zlatem polju začeli seminarji za vodstva šolskih mladinskih aktivov, za vaška vodstva, za tovarniške aktivne in za klube mladih proizvajalcev ter aktivne mladih združnikov. Seminarji trajajo po 3 dni. Prvi dan (seminar za vodstva šolskih aktivov) so udeleženci poslušali predavanja o vodenju sestankov in o šolski reformi. Seminarji bodo trajali do 1. februarja.

● Danes, v soboto, 23. januarja bo v Grajskem dvoru v Radovljici posvetovanje vseh predsednikov in sekretarjev občinskih komitejev LMS o metodah in sistemu dela. Vodil ga bo sekretar OK LMS Kranj Viktor Kralj.

● Jutri, 24. januarja bodo v škojloški občini začeli z zbori zavarovalcev. V sami Škojli Loki je predvidenih v prihodnjih dneh 10 zborov. Zbore zavarovalcev pripravljajo tudi v Poljanski in Selški dolini.

● Krajevna organizacija Zveze borcev Šenčur in DPD Svoboda Šenčur bosta danes zvečer in jutri popoldne uprizorili v Prosvetnem domu v Šenčuru ljudsko veseligo v štirih dejanjih Antona Medveda STARI IN MLADI. Cisti dohodek sta namenili popravilu in obnovitvi spomenika 43 ustrelelim talcem ob cesti Visoko—Šenčur v Šenčuru. Stroški za obnovev bodo znašali okoli 150.000 dinarjev, zato bodo morali pripraviti še več podobnih prireditvev, da bodo zbrali dovolj denarja.

● V nedeljo, 24. januarja ob 16. uri bo v vasi Godešič pri Škojli Loki v kulturnem domu gostoval moški pevski zbor Franceta Prešerna iz Kranja s samostojnim koncertom.

ELVIRA DOLINARJEVA — 90-LETNICA

BLED, 22. januarja — Danes praznuje na Bledu častljivo življenjski jubilej — 90-letnico rojstva Elvira Dolinarjeva, učiteljica v pokouju. Jubilanika je bila rojena 1870. leta v Krškem. Kot učiteljica je službovala v raznih krajih Slovenije. Njeno ime je bilo v prvih desetletjih našega stoletja znano v tedanji kulturni javnosti, saj se je jubilanika s svojim publicističnim delom uveljavila v časopisu Slovenki in v družinskem listu Domači prijatelj. Poslednjega je urejala Zofka Kveder, katere sodelavka je bila tudi Elvira Dolinarjeva. V tedanjem času se je v naši javnosti posebno močno izražalo stremenje naprednih žena po ženski enakopravnosti ter emancipaciji žene. To stremenje je dobilo najmočnejši izraz v umetniški tvornici pisateljice Zofke Kvedrove.

Slavljenka je navzlic visoki starosti še vedno trdna in zdrava. Se dobro sliši in bere brez očal; tudi življenjska vedrina in humor je še nista zapustila. Na intimni slovesnosti ob tem velikem življenjskem prazniku so slavljenki Elviri Dolinarjevi čestitali in ji zaželeli zdravja in dobre volje tovariši in prijatelji ter zastopnice uredništva Naše žene. Enake čestitke in želje izražamo tudi na tem mestu. —jb

● V Škojli Loki bo v semestrskih počitnicah seminar za vzgojitelje v poletnih počitniških kolonijah. Seminar organizira Društvo prijateljev mladine in bo trajal teden dni. Udeleženci bodo nastanjeni v Dijaškem domu, predavanja pa bodo na osnovni šoli.

● Danes, 23. januarja zvečer ob 19.30 bo v zgornji dvorani restavracije Iskra občni zbor Avto-moto društva Kranj.

● V Radomljah so sklenili ustanoviti Turistično društvo, ki naj bi ohranilo vse zgodovinske objekte tega kraja, uredilo parke, olepšale hiše in tako nudilo turistom v neposredni bližini Ljubljane prijeten odih v lepem kotičku naše ožje domovine.

Kam v nedeljo?

KRANJ: V Prešemovem gledališču v Kranju bodo člani omenjenega gledališča ob 10. uri popoldne pripravili za otroke v starosti od 5. do 12. leta »URO PRAVLJIC«, popoldne ob 16. uri pa bodo istotam člani dramske sekcije Gimnazija iz Kranja uprizorili Moljetrovo komedijo »NAMISLJENI BOLNIK«.

Ob 9. uri bodo na Smarjetni gori sanjske tekme za prvenstvo sindikalnih podružnic Kranja.

Ob 9.30 bo s startom pri Mestnem kopališču medklubsko tekmovalje v tekih za mladince.

JESENICE:

V gledališču Tone Cufar bodo ob 19.30 uri člani igralškega ansambla uprizorili M. Držiča: »TRIPČE DE UTOLČE«.

BREZNICA:

Ob 15. uri bodo jeseniški gledališki uprizorili L. Lahola: »MADEZI NA SONCU«.

TRZIN:

V soboto ob 20. uri bodo v Trzinu gostovali maturanti - kamniški gimnazijci z veseligo Claude-Sandre Pugetove »SREČNI DNEVI«. V nedeljo popoldan pa bodo predstavo ponovili na Viru pri Domžalah.

SKOFJA LOKA:

Na Starem vrhu nad Škojjo Loko bo ob 11.30 uri podzvezno prvenstvo gorenjskih smučarjev v veleslalomu za člane, članice, mladince in mladinke.

TRZIC:

Ljubitelji filmske umetnosti si bodo v nedeljo lahko ogledali ameriški barvni film »KOMU ZVONI« po istoimenskem romanu Ernesta Hemingwaya. V tem izredno uspelem filmu nastopata v glavni vlogi Garri Cooper in Ingrid Bergman.

BLED:

V soboto ob 20.30 uri rugby tekma blejskih gostov v hotelu Jelovica.

V nedeljo ob 9. uri državno prvenstvo v kegljanju na ledu na Blejskem jezeru.

Ob 15. uri pa bodo društvene smučarske tekme v slalomu na Straži.

Isaac Asimov 26 Jeklene kletke

Zenska se je zdaj dokončno razjela in rekla: »Matično Mesto, prosim.«
 Baley je še enkrat odgovoril namesto R. Daneela: »Za vse podatke odgovarja policijski odsek. Podrobnosti niso potrebne. Službeni opravki.«
 Zenska je mračno pogledala in s svojimi večimi prsti oprabila potrebne gibe.
 Vprašala je: »Koliko časa bosta tukaj jedla?«
 »Do nadaljnjega.« je odgovoril Baley.
 »Tu dajte prstne odtise.« je rekla hladno.
 Baley je začutil kratek nemir, ko je R. Daneel potisnil svoj ravnji prst na določeno mesto. Bilo je jasno, da so Daneelu pri konstruiranju napravili tudi imitacijo prstnega odtisa.
 Strežnica jima je dala majhna kovinska živo rdeča žetona, kar je pomenilo, da sta v tej kuhinji samo časno.
 Potem je rekla: »Razen menuja nimamo nič drugega. Za ta teden smo že izčrpali zaloge. Sedita k mizi DF.«
 Stopila sta k mizi DF.
 R. Daneel je rekla: »Dobil sem vtis, da se večina vaših ljudi hrani v takih kuhinjah.«
 »Seveda. A v tuji kuhinji je zelo dolgočasno. Tu ni znanec. V domači kuhinji pa je drugače. Tam dobiš prostor, kjer lahko vedno sedi. Okrog sebe imaš svojo družino in prijatelje. Posebno za mlade ljudi so obroki vedno najveselejši dnevni dogodki.« Baley se je nasmehnil, ko se je spomnil mladosti.
 Miza DF je stala sredi med drugimi mizami, ki so bile rezervirane za prehodne goste. Ob nekaterih mizah so že sedeli gostje, gledali so v svoje krožnike in molčali. In z zavistjo so pogledovali nasmejane ljudi ob drugih mizah.
 Nič bolj neprijetnega ni — je mislil Baley — kot to, če moraš jesti v tuji Škojli. Stari pregovor je govoril: Povsod je dobro, v domači sekijski kuhinji pa najboljša. Tam ima celo hrana drug okus, boljši, pa če kemiki še tako prisegajo, da je hrana enaka povsod do Johannesburga.
 Sedel je na stol, R. Daneel pa tik k njemu.

»Jedla bova menu, če ni drugega. Pritisni na tole stikalo in čakaj.«
 Čakala sta pičli dve minuti. Potem je na mizi ploskvi zdrsnil mali pokrov v stran in iz mize se je dvignil krožnik.
 »Zmečkan krompir, fermentirana teletina z omako in marelični zavitek. Kaj hočemo.« je vzdihnil Baley.
 V mali vdolbini ob nizki pregraji, ki je tekla vzdolž mize, so se pojavile vilice in dva kosa kruha.
 R. Daneel je tiho rekel: »Vzemi še mojo porcijo, če želiš.«
 Baley bi bil najraje vzročil, potem pa se je spomnil s kom sedi in je zamrmral: »To ni olikano. Moraš jesti.«
 Baley je prizadevno jedel, vendar nekako nemirno in hrana mu ni teknila. Zdalj pa zdaj je neopazno pogledal R. Daneela. Robot je jedel z nenavadno preciznimi kretnjami čeljusti. Preveč preciznimi. Ni bilo videti preveč naravno.
 Čudno. Zdalj, ko je Baley ve-de, da je R. Daneel goital, se na primer ni videlo Adamovo jabolko.
 Vendar ga to ni motilo. Počasi se je navajal na to bitje. Predstavljamo si, da bodo prišli ljudje na novi Svet (odkar je z dr. Fastolffom govoril o tem, so se mu te misli vedno motale po glavi); predstavljamo si, na primer, da bo Bantley zapustil Zemljo. Ali se mar ne bi navadil živeti in delati ob robotih? Zakaj ne? Vsemirni živijo tako!
 R. Daneel je rekel: »Elijah, ali je neolikano gledati človeka, kadar je?«
 »Če misliš strmeti v človeka, potem da. To nam pove že zdrava pamen. Človek ima vso pravico, da mu nihče ne gleda v krožnik. Če se pogovarjaš pri mizi, tedaj že pogledaš sogovornika, vendar ne strmiš vanj, kadar žveči in požira.«
 »Razumem. Zakaj pa naju potem osem ljudi tako pozorno ogleduje?«
 Baley je odložil vilice. Pogledal je okrog sebe, kakor bi iskal solnico. »Nič posebnega ne vidim.«
 Vendar je to izgovoril brez prepričanja. Množica ljudi je bila zanj samo množica in nič drugega. Ko pa je R. Daneel obrnil vanj svoje brezčutne oči, je Baley neprijetno začutil, da to niso oči, marveč dva detektorja, ki s fotografsko točnostjo v desetinkah sekunde pregledata vso okolico.
 »Jaz pa vidim.« je rekel R. Daneel mirno.
 »In kaj potem? To je neotesano obnašanje, ki pa nič ne dokazuje.«

»Ne vem, Elijah, vendar, ali je lahko slučaj, da je bila Še-storica od teh osmih v množici pri trgovini s čevlji?«
 ENAJSTO POGLAVJE
 BEG NA PREMIČNE TRAKU
 Baley je močnejše prijel vilice.
 »Ali si prepričan? je avtomatično vprašal, in ko je še govoril, se je zavedel, kako odveč je bilo to vprašanje. Človek ne vprašuje elektronskih možganov, pa naj bodo celo pozitronski možgani z rokami in nogami.
 R. Daneel je rekel: »Popolnoma!«
 »Ali so blizu?«
 »Ne. Razpršeni so.«
 »Potem je prav.« Baley je zopet začel jesti. Mehanično je uporabljal vilice. Obraz je imel namršen in možgani so mu divje delovali.
 Lahko predpostavljamo, da je incident v pretekli noči organizirala neka skupina robotov sovražnih fanatikov in da to ni bil spontan upor, kakor je to izgledalo. Taka skupina agitatorjev je lahko imela ljudi, ki proučujejo robote z temeljitostjo, ki jo je rodila močna opozicija. Eden med njimi je lahko prepoznal R. Daneela kot robota. (Komisar je to tudi rekel. Prekletstvo. Ta človek ga je včasih presenečal z močjo predvidevanja.)
 Vse se je logično dopolnjevalo. Če predpostavljamo, da so bili preteklo noč tam slučajno, potem lahko še vedno izvedejo načrt enkrat v bodočnosti. Če so lahko prepoznali takega robota, kakor je R. Daneel, potem lahko opazijo, da je, on — Baley, detektiv. Detektiv, ki je v nenavadni družbi robota, ki ima človeško podobo. Prav gotovo mora zanj skrbeti. Baley je lahko sledil toku njihovih misli.
 Iz tega je sledilo, da bodo vohuni poleg stavbe Mestnega sveta (ali agentji, ki so morda celo v stavbi Mestnega sveta) prej ali slej opazili R. Daneela, Baleyja ali oba.
 Nič ni bilo čudnega na tem, ker jim je to uspelo uresničiti v preteklih štiriindvajsetih urah. Vsekakor bi lahko uspeli že prej, če Baley ne bi največji del dneva prebil v mestu Vsemireev in na motornih poteh.
 R. Daneel je že pojedel. Mirno je sedel in čakal, medtem ko so njegove čudovite roke negibno počivale na robu mize.
 »Ali ne bi bilo bolje, da nekaj ukrenemo?« je vprašal.

Ljudje v ospredju

Septembra lani je začela v Kranju s poukom šola za kadrovice. To je bila menda prva taka šola v državi. Danes že poslujeta taka šola tudi v Zagrebu. Pouk je v obliki seminarjev, ki so v glavnem enotedenski. Na programu so seminarji o organizaciji kadrovske službe, o plačni politiki, o odnosu med ljudmi, o usposabljanju delavstva in o drugih številnih vprašanjih, ki sodijo v sodobno kadrovske službe. — Slušatelji so večinoma iz kranjskih podjetij in delno z Jesenic, tako da prevozi, oziroma prihodi na seminarje ne povzročajo slušateljem posebnih težav.

Iznenadi pa ugotovitev, da je v tej šoli samo 10 slušateljev, predvsem je, če upoštevamo, da je potreba po kadrovske službi zelo pereča. Praviloma bi moralo vsako večje podjetje imeti urejeno kadrovske službe, oziroma vsaj sposobnega človeka za to delo. — Danes je ta služba uvedena le v Planiki, v Tiskanini in v Savi, v trziški Bombažni predilnici in tkalnici ter v Železarni Jesenice.

O potrebi uvajanja kadrovske službe v naših podjetjih je bilo lani dvakrat govora tudi na zasedanji Okrajnega ljudskega odbora. To je bilo poudarjeno večkrat tudi na sejah političnih organizacij. Za povečanje proizvodnje, oziroma za izboljšanje življenjske ravni so bile v prvih letih socialistične graditve potrebne predvsem investicije. Graditi je bilo treba tovarne. Ko so bile zgrajene tovarne, je bilo glavno vprašanje organizacija dela v teh tovarnah. Vzporedno s tem pa se zadnja leta postavljajo vse bolj v ospredje vprašanja ljudi. Tu gre za pravilne odnose med zaposlenimi, za njihovo strokovno in ekonomsko usposabljanje, za pravilno razporeditev ljudi na tista delovna mesta, ki so jim kos, ki jih veselijo in podobno. Cela vrsta je upravljanj s tega področja. Kadrovska služba postaja v proizvodnji vse bolj potrebna.

Zavod za izobraževanje kadrov v Kranju se pripravlja, da bo o problemih kadrovske službe pri nas in o udeležbi na sedanjih šoli znova razpravljal s pristojnimi predstavniki gospodarskih organizacij in skušal vzbuditi večji interes za uvajanje kadrovske službe v vseh gospodarskih organizacijah.

K. M.

TRI PREMIERE

v Čufarjevem gledališču na Jesenicah

V zadnjem času so se zvrstile v Čufarjevem gledališču na Jesenicah tri premiere. Ker o njih v »Glasu Gorenjske« še nisimo pisali, objavljamo danes kratke recenzije vseh treh.

Sredi decembra je bila druga premiera letošnje sezone — drama slovaškega pisatelja L. Lahole »Madelž na soncu«. Drama je spretno, duhovito in tekoče napisana. Ideja drame, ki obsoja sleherni fizično in duhovno nasilje nad človekom, je dovolj tehtna in občutljivo pomembna, le žal, bodisi po krivdi avtorja ali pa uprizoritve, preveč prikrita in si jo mora gledalec znati sam izluščiti. To je tudi vzrok, da predstava ni pritegnila toliko publike, kolikor bi v vsakem oziru zaslužila. Režiser Jože Tomažič je znal zanimivemu tekstu vlijati vso polnost, napetost in logičnost, le v mizansceni ga ni zmerom dovolj plastično opravičil. To se je poznalo tudi igralcem, saj je gladko tekoč in doživeto podan tekst, mestoma motila močno improvizirana in skonstruirana mizanscena. Najbolj sproščeno je igral na odru Bergant v vlogi Goga. Mladji igralec, z nedvomnim talentom, ni sicer pronicljiv v vse psihološke nišane zahtevne vloge, upodobil pa je verjeten lik mladega zapeljanca. Nekoliko razumljivejša artikulacija bi bila vlogi samo v prid. Franci Pogačnik v vlogi Tommyja takoj spočetka ni našel pravih prijemov za svojega junaka. Sele zaplet mu je dal nove možnosti, ki jih je prepričljivo izkoristil in vlogo doživeto stopnjeval do tragičnega konca. — Če on le deloma ni mogel vskladiti svojega temperamentno brezobzirnega Tommyja z nedoločno mizansceno, je ta neizvedena situacija nekoliko bolj motila Stanko Geršakova v zahtevni vlogi Tereze. Ponavljajoči se in neobvladani premiki so bili samo v škodo sicer enovito in toplo podani vlogi, ki le v zadnjih zelo zahtevnih prizorih ni polno zaživela v vseh psiholoških nišansah. Stražnik Nara Smoleja je bila živa in sodna igraška figura, morda nekoliko prelahkotna za dramski okvir. Uporabno in zanimivo sceno, ki jo je motila le premočna barvna razbitost, je zasnoval Bojan Cebulj.

Na večer pred Novim letom je sledila premiera komedije M. Držiča »Tripče de Utočce«. Delo, brez

večjih umetniških pretenzij, ki pa mu gre slava stare klasike v svetovnem merilu, je kot gost režiral Marijan Belina. Našemu pojmovanju odmaknjeno vsebino, našemu razumevanju tujo renesančno lahkost in skonstruiranost dogajanja po vzoru comedie dell'arte je režiser podredil eni sami želji: zabavati publiko. To mu je v polni meri uspelo. Komedija je dopolnil z režijskimi domisleki, ki so našli

svojo polno upravičenost, čeprav so nekateri od njih ravno na robu sprejemljivosti, prav gotovo ne za človeka renesančne, pač pa naše le nekoliko preveč svetohlinsko gledanje. Režijskemu konceptu se je podredil celoten ansambel in zaživel pred nami živo in temperamentno, kot smo le redko vajeni. Težo zabavnega spektakla nosi Bojan Cebulj z naslovno vlogo, ki jo je znal obarvati z razsajajočim humoajem in občutkom za pravo mero zbranega komedijanstva, ki otkoli ne zdrkne v banalnost. Njegovemu Tripču so se enakovredno pridružili Marjanca Cebuljeva kot živahna in prebrisana Kata, Milan Malner kot profesorjski Krisa, Marica Repetova kot stara Anisula in Franjo Lotrič kot šarmantni Lone. V drugih, ne toliko hvaležnih vlogah so se več ali manj solidno predstavili tudi vsi drugi. Z barvito in razgibano sceno je komedija uspešno podpel kot gost Mile Koron.

Ze v prvem tednu po Novem letu je sledila premiera pravljicne igre M. Holhoke »Pepelka«. Originalno in zelo uspešno dramatisacijo večno mlade pravljice o ubogi Pepelki je režiral Jože Tomažič. Preprosto, toda slikovito sceno je prispeval Bojan Cebulj. Režiser je imel srečno roko pri podelitvi vlog, saj se je odločil, da zasede mlade, komaj preizkušene ali sploh nove igralce — mladince jeseniških šol. Ti so zaupanje v polni meri izpolnili in obetajo jeseniški gledališki kolektiv dopolniti z novimi uspehi. — Odpustimo jim nekatere začetniške nerodnosti in poglajmo raje njihove vrline. Glasovno toplo in ljubka je bila Pepelka Sonje Brandsteterjeve, talent je izpričevala teta Klotilda Vere Smukavčeva, soliden in duhovit je bil Grof Struželj Lada Razingerja, razigrava komična žilica Jureta Terseglava pa ga je več-

sih kar predaletč zapeljevala. Vsaj mladostnemu temperamentu začetnikov ne zmerom enakovredno so se pridružili Franci Pogačnik kot krčmar, France Cegnar kot Pepček, Marica Repetova v prenesli in medli Režiki, Stanka Geršakova v premladostni beračici in Milan Bergant v premalo oglašenem princu Dobromilu. In še pripomba na račun mladih začetnikov: neobvladavanje besedila je neodpuščljiva, ne pa začetniška nerodnost. — Kljub tem pripombam pa je režiserju uspelo ustvariti dokaj enovito in uspelo predstavo, ki ogreje celo odraslega, kaj šele mladino, ki ji je namenjena.

Prva polovica sezone našega amaterskega gledališča je za nami. Celotnemu gledališkemu kolektivu moramo biti hvaležni za letošnji kvalitetni repertoar, ki nam je nudil vrsto tako različnih toda lepih in plemenitih doživetij. Upamo, in pričakujemo, da bo tudi druga polovica gledališke sezone na Jesenicah tako pestra in uspešna. Y

Na Gimnaziji v Kranju je kulturno življenje zelo razgibano. Posebno delavni so člani dramske sekcije, saj so letos že drugič uspešno nastopili. Cankarjevemu »Hlapcu Jerneju«, ki so ga uprizorili za 29. november lani, je v ponedeljek, 18. januarja sledila komedija največjega francoskega komediografa Jeana Moliera »Namišljeni bolnik«. Zadostuje naj ugotovitev, da je sleherni član ansambla dodal uprizoritvi svoj delež. Seveda pa je k uspehi predstavi največ pripomogla izkušena roka poklicnega režiserja Draga Fišerja iz Ljubljane. Omeniti je treba predvsem odlično obvladavanje vlog, s čimer se navadno pri podobnih uprizoritvah ne moremo pohvaliti. Na sliki v sredini je nosilec glavne vloge Jure Sorli, ki je vlogo Namišljenega bolnika odlično podal. Na desni je Nina Istenič v vlogi služkinje Toniette, na levi pa Mira Čirič, ki ji je bila zaupana vloga Angelice

»Vrnil se je«. Ustanovili so tudi godbeno sekcijo. Sredstva za nakup glasbil so prispevala društva. Za letošnjo sezono pa bodo kulturno-prosvetno delo razširili tudi na druga področja dejavnosti. Prizadevajo si pridobiti k sodelovanju kar največ ljudi, iz njihovega programa pa je razvidna težnja, da bi se sleherni član lahko uveljavil in da bi s prirejanjem kulturno-prosvetnih večerov kulturno-umetniške in zabavne ter poučne vsebine ustregli željam in potrebam kar najširšega kroga občinstva. — Na Bohinjski Beli so v letošnji sezoni priredili uspešno kulturno-prosvetno večer in uprizorili Borovo »Teško uro«. Recitacijska skupina je na prireditvi nastopila z Novimi pesmimi iz vojnih dni. Mladinska igraška skupina pa je za Novo leto uprizorila Gollvega »Jurčca«. Dramska amaterska sekcija namerava v letošnji sezoni uprizoriti Borovo dramo »Zvezde so večne« in Potrčeve »Krefles« in morda še kakšno drugo delo. Podrobneje pa smo o širšem programu dela Svobode na Bohinjski Beli ob neki priložnosti že poročali.

O nekaterih oblikah dejavnosti Svobode in prosvetnih društev blejske občine

Zadnje posvetovanje zastopnikov kulturno-prosvetnega življenja blejske občine prejšnji teden je opozorilo na vrsto težav in problemov, s katerimi se ukvarjajo prosvetna društva in Svobode. — Udeleženci, zastopniki društev iz vseh krajev občine so na posvetu poročali tudi o dosedanjem delu, opravljenem v letošnji delovni sezoni, hkrati pa so izrekli potrebo po tesnejšem medsebojnem sodelovanju in načeloma sprejeli program dela, ki so si ga društva že zastavila na občnih zbornih ob začetku sezone.

Največ so razpravljali o problemih naših knjižnic. Splošna ugotovitev je bila ta, da zanje v večini krajev nimajo primernih prostorov, pa tudi sredstva iz občinskega proračuna so premajhna, da bi posamezne knjižnice lahko izpolnile z najpomembnejšimi knjigami, predvsem sodobnih avtorjev. Najmočnejša knjižnica v občini je blejska, saj hrani že blizu 7000 izvodov knjig, pa vendar se še zmeraj nahaja v pretesnih prostornih privatne hiše, ker zasedaj ni drugačnih možnosti. Druge knjižnice v občini, v Gorjah, na Bohinjski Beli in v Ribnem ter Zasiplu, pa imajo premajhno število knjižnih del, da bi z njimi lahko zadostile potrebam bralcev. — V Gorjah nameravajo ta problem rešiti tako, da bodo knjižnico DPD Svobode Spodnje Gorje združili s knjižnico Partizana iz Zgornjih Gorij. V Ribnem zaradi premajhne izbire knjig knjižnica redno ne deluje. Nekaj podobnega je tudi na Bohinjski Beli. Tamkaj se bo stanje do neke mere zboljšalo, ko bodo preselili knjižnico v spodnji klubski prostor Mladinskega doma. Spričo takšnega stanja zlasti v okoliških krajih Bleda so bili umestni predlogi nekaterih tovarišev, naj bi knjige iz blejske knjižnice, ki se lahko pohvali z razmeroma bogato izbiro, od časa do časa posojali tudi okoliškim knjižnicam, da bi tako na eni strani razbremenili blejsko knjižnico, ki ima že tako premajhne prostore, da bi mogla vse knjige primerno posredovati bralcem z Bleda, na drugi

strani bi pa ustregli potrebam bralcev okoliških vasi.

Druga težava, ki ovira uspešnejše delo društev, pa so prostori. — Ta problem seveda ni značilen le za blejsko občino, ampak ga najbrž občutijo tudi marsikje drugod v našem okraju. — Najbolj prizadet je v tem pogledu sam Bled, saj tamkaj nima prosvetno društvo niti dvorane niti kakšnega drugega prostora za kulturno-prosvetno dejavnost. Ta problem so tamkaj reševali že na razne načine, vendar ga doslej še niso rešili. Predlog, naj bi prosvetno društvo vsaj enkrat tedensko lahko uporabilo za prireditve in uprizoritve kino dvorano, je že takoj ob rojstvu padel v vodo.

Društvo Svoboda v Spodnjih Gorjah deluje v zaslobo zgrajenem lesenem provizoriju, vendar je notranjost tega doma za silo urejena. Na Bohinjski Beli je društvo v lastnih sredstvih uredilo zunanost Mladinskega doma, medtem ko je notranjost le zgradbe dokaj neprimerna; povsem nemogoča pa je oprema v dvorani, pa tudi odnska naprave so popolnoma zastarele. Najbolje je v tem pogledu v Ribnem, kjer ima društvo svoj sedež v lepo urejenem Zedruženem domu. Tudi sposobnega vodilnega kadra v vseh krajih manjka; predvsem pevovodij, režiserjev in sposobnih ljudi za vodstvo različnih sekcij.

Navzlic vsem naštetim oviram pa posamezna društva v okviru obstoječih možnosti in pogojev le delujejo in so za letošnjo sezono letos prvič že na občnih zbornih sprejemala programe dela. Pri društvu Svoboda v Spodnjih Gorjah uspešno deluje dramska sekcija, ki je letos predvidela tri dela za uprizoritve; v okviru plesne sekcije tamkaj že tretje leto deluje plesna šola. Zelo razširjen je v Gorjah tudi šah, pogrešajo pa pevski zbor in glasbeno sekcijo. Ustanoviti nameravajo tudi klubsko sekcijo in kupiti televizijski sprejemnik.

V Ribnem je bila doslej najbolj delavna dramska skupina, ki je lani uprizorila Nušičevo »Sumljivo osebo« in dramo Emila Preliha

»Vrnil se je«. Ustanovili so tudi godbeno sekcijo. Sredstva za nakup glasbil so prispevala društva. Za letošnjo sezono pa bodo kulturno-prosvetno delo razširili tudi na druga področja dejavnosti. Prizadevajo si pridobiti k sodelovanju kar največ ljudi, iz njihovega programa pa je razvidna težnja, da bi se sleherni član lahko uveljavil in da bi s prirejanjem kulturno-prosvetnih večerov kulturno-umetniške in zabavne ter poučne vsebine ustregli željam in potrebam kar najširšega kroga občinstva. — Na Bohinjski Beli so v letošnji sezoni priredili uspešno kulturno-prosvetno večer in uprizorili Borovo »Teško uro«. Recitacijska skupina je na prireditvi nastopila z Novimi pesmimi iz vojnih dni. Mladinska igraška skupina pa je za Novo leto uprizorila Gollvega »Jurčca«. Dramska amaterska sekcija namerava v letošnji sezoni uprizoriti Borovo dramo »Zvezde so večne« in Potrčeve »Krefles« in morda še kakšno drugo delo. Podrobneje pa smo o širšem programu dela Svobode na Bohinjski Beli ob neki priložnosti že poročali.

RADOVLJIŠKI OKTET NA PRAVI POTI

Pevski oktet Antona Tomažiča Linhartja iz Radovljice se lahko z zadovoljstvom ozre na delo v minulih letih. Imel je kar 16 pomembnejših nastopov, na katerih je posredoval nad 5000 poslušalcem partizanske, narodne in umetne pesmi. Oktet se je posebno uveljavil na nekaterih prireditvah, n. pr. ob Dnevu mrtvih v Begunjah, v Dragi in v Radovljici, ob državnem prazniku 29. novembra, ob Dnevu JLA, ob proslavi 40-letnice KPJ in SKOJ, pri obisku v bolnišnici v Begunjah Rđ. Lani je imel oktet skupno 108 vaj in pri tem nastopil kar 45 narodnih, partizanskih in umetnih pesmi. Na nedavni seji so sklenili, da bodo delo v letošnjem letu še izboljšali in povečali tudi število prireditev. Razen tega, da bodo tudi letos sodelovali na vseh prireditvah v Radovljici, imajo v programu tudi več samostojnih koncertov, s katerimi bodo nastopili po vseh večjih krajih Gorenjske. Da pa bodo svoj občrt lahko uresničili, bodo morali dobiti vsaj 30.000 din za nabavo novih not in popravilo klavirja. Ker je njihov oktet edini kulturni ansambel v Radovljici in ker bi ga vsi težko pogrešali, ne bi smelo biti bojazni, da v občini ne bi mogli zbrati toliko denarja.

V Radovljici so govorili tudi o tem, da bi bilo potrebno dobiti za pevce prostore za vaje in za manjše koncerte ter za predavanja o glasbeni vzgoji. Delajo na tem, da se bodo povežali z glasbeno šolo in tako poskušali razširiti krog pevcov, ker bo to hkrati tudi reševanje novih pevcov.

Z razstave o restavratorski dejavnosti v Mestnem muzeju v Kranju

V četrtek popoldne je bila v spodnjih prostorih Mestnega muzeja v Kranju odprta zanimiva razstava o restavratorski dejavnosti v preteklih letih in o delu restavratorja pri ohranjanju in restavriranju starih slik in kipov. Razstava nam prikazuje celoten postopek odkrivanja in restavriranja. Odprta bo tri tedne.

Slika (portret žene iz druge polovice 18. stoletja) v restavratorskem postopku. Levo: slika je že utrjena, odpadla mesta so zakrita, kiti je izoliran; v sredini: prva faza umetniškega restavriranja dela — punktiranje z barvo; desno: slika, ki je zaradi starosti že v zelo slabem stanju, je že utrjena, ni pa še kitana in čiščena.

Akademski slikar in restavrator Mestnega muzeja Kranj Boris Savjovic je pričel s prvo fazo umetniške restavracije slike, ki sledi po vseh postopkih tehnične restavracije, — s punktiranjem barve na zaklitanih mestih, kjer je prvotna barva odpadla (slika predstavlja dekliški portret iz prve polovice 19. stoletja)

UNESCO v letu 1959

ogrožene arheološke vrednosti, je UNESCO podvzel široko akcijo za njihovo rošitev. Oddelek za kulturno dejavnost UNESCO je razen tega ustanovil v Rimu mednarodni center za konservacijo in restavracijo umetniških spomenikov. Pri delu tega centra danes že sodelujejo predstavniki 15 držav. Razen tega je UNESCO razvijal in pospeševal v preteklem letu dejavnost na vseh drugih področjih: na področjih prosvete, prirodnih znanosti, društvenih znanosti, kulture, informacij itd. Del teh dejavnosti so finansirali iz proračuna UNESCO, del pa iz sredstev prora-

čuna za razširjeni program tehnične pomoči OZN. Do konca leta 1959 je UNESCO v okviru programa nudenja tehnične pomoči poslal 255 svojih strokovnjakov v več kot 55 držav — od Afganistana, kjer so ti strokovnjaki poučevali domačine v precizni mehaniki, do Vietnama, kjer so sodelovali v akciji za razvoj vaških skupnosti. Med drugimi važnejšimi poslanstvi je treba omeniti pošiljanje strokovnjakov v Burmo, kjer so vodili vaje v rokovanju s preciznimi instrumenti, dalje v Indijo, kjer so predavali o mehaniki, in Pakistan, z nalogo, da domače strokovnjake poučijo o problemih geofi-

zike, in pošiljanje prosvetnih strokovnjakov v Etiopijo. UNESCO je organiziral tudi večje število konferenc s ciljem, da se bolje pouči ljudi po vsem svetu s kulturnimi dosežki drugih držav in narodov, tudi tistih, ki so najbolj oddaljeni. Ena od najvažnejših manifestacij v domeni družbenih znanosti je bila IV. Generalna skupščina Mednarodnega sveta za družbene znanosti v marcu lani in konferenca ob okrogli mizi, kjer so razpravljali o družbenih posledicah tehničnega napredka v svetu. To je samo nekaj najvažnejših del UNESCO v preteklem letu. Rečemo lahko, da je bilo preteklo leto in da obstaja možnost za doseganje še boljših rezultatov v prihodnjih letih.

V zimskih počitnicah nad 2000 mladih na snegu

Smučarski tečaji bodo letos organizirani skoraj v slehernem kraju kranjskega okraja. Vse te tečaje so pripravili Okrajna zveza Partizan, Gorenjska smučarska podzveza in Svet za šolstvo pri OLO Kranj. Namen tečajev je, zajeti čimveč mladine in jo usposobiti v osnovah smučanja. Tečaji bodo prav gotovo koristili tudi zdravju in hkrati razvedrili mladih. Ker se je številno prijavnost v zadnjem času precej povečala, so organizatorji najbolj v zadregi s smučarskimi učitelji. Predvidevajo, da bo na vseh tečajih v letošnjih zimskih počitnicah sodelovalo preko 2000 dijakov iz osemletik, gimnazij in srednjih strokovnih šol.

20 smučarskih učiteljev, ki danes delajo v okraju, je za to akcijo vsekakor premalo. Napaka je tudi v tem, ker nekateri telesno-vzgojni delavci ter profesorji in učitelji telesne vzgoje na šolah ne pomagajo pri izvedbi teh tečajev zaradi tega, ker si morajo sami nabavljati opremo.

Ker je ta akcija prvič izvedena v tako velikem številu, se bodo prav gotovo med samimi tečaji pojavljale še težave, ki pa jih bodo skušali organizatorji sproti od strani.

Zelo pohvalno je dejstvo, da v tej akciji sodelujejo šole, društva Partizan in športna društva, kar je bil tudi namen prvega kongresa telesne kulture v Beogradu, kajti tako sodelovanje si športni delavci želijo tudi v drugih športih.

V Kranju so s tečajem začeli v četrtek, 21. januarja, medtem ko bodo ostali tečaji pričeli v ponedeljek, 25. januarja.

Kranjske šole so razdeljene na tri smučarska področja, in sicer v »Bauhunku« bodo vodili dijaki iz šole dr. Franceta Prešerna, v Torkliji bodo vodili dijaki šole Lucijana Seljaka in Staneta Zagarja, medtem ko bosta osemletiki Simon Jenko in Primskovo imeli tečaje na Ovčanovem travniku.

Razen vseh teh tečajev, ki bodo izvedeni v domačih krajih pri šolah, bodo nekatere šole organizirale tudi nadaljevalne tečaje, in sicer v znanih smučarskih središčih na Kravcu, v Kranjski gori in na Komni. Prav tako bo nadaljevalni tečaj smučarjev kranjskega Triglava na Joštu.

-mž

Pred 15. državnim prvenstvom v alpskih disciplinah Letošnja jugoslovanska zimska olimpiada bo v Kranjski gori

Generalna za gostince

Organizacijski odbor in Gorenjska smučarska podzveza že sedaj marljivo pripravljata 15. državno prvenstvo v alpskih disciplinah, ki bo letos v Kranjski gori od 12. februarja dalje. To pot nameravajo organizatorji paziti na vse podrobnosti, tako da bo to državno prvenstvo privlačno tudi za gledalce. Tekmovalno progo pripravljajo že sedaj. Celotno tekmovalno bo potekalo po najnovejših mednarodnih predpisih, ki v marsičem predpisujejo zelo strog kriterij. Predpisi so bili preteklo leto sprejeti v Stockholmu. Posebno pozornost polagajo novi predpisi na varnost tekmovalcev in disciplino. Po novih predpisih morajo imeti tekmovalci, ki bodo nastopili v smuku, čelade. V primeru slabih snežnih razmer bo poskrbljeno, da bodo progo utrdili pripadniki JLA.

Vso tekmovalno progo in okolico bo ozvočila tovarna Iskra iz

Kranja, s tem pa bo gledalcem moč spremljati tekmovalce v vsej dolžini proge, ki poteka z vrha Vitranca.

Gorenjska turistična zveza in Okrajna gostinska zbornica Kranj pa bosta skrbeli za organizacijo gostinske in turistične službe. Zlasti za gostince bo letošnje državno prvenstvo prava generalna za pripravo na Planiški tečen.

Vsi tekmovalci bodo zbrani v Kranjski gori že nekaj dni pred tekmovaljem. 11. februarja zvečer pa bo v Kranjski gori slavnostna otvoritev te jugoslovanske zimske

olimpiade, združene z defilejem tekmovalcev.

Število nastopajočih je danes težko napovedati, ker je po razpisu Smučarske zveze Jugoslavije letošnje tekmovalne odprtega značaja.

Omembe vredno je, da bodo predvozači na tekmah naši najboljši smučarji, kot Tine Mulej in drugi.

Kranjskogorčani pa bodo to veliko priložnost lahko izkoristili tudi v predpogandne namene zimskega turizma.

Tomac

Delo strelske družine v Škofji Loki

Strelska družina v Škofji Loki šteje danes nad 110 članov. Treninge imajo redno vsak dan z zračno in malokalibrsko puško. Strelske prostore imajo za zdaj kar v loškem gradu, razen tega pa še 200 m dolgo strelišče za streljanje z vojaško puško. Lani je bila dejavnost družine zelo agilna. Družina je s svojimi člani sodelovala na vseh večjih in manjših strelskih tekmovanjih. Udeležili so se okrajnega prvenstva z zračno puško, kjer so bili tretji. Za »zlato puščico« je tekmoval samo en član družine in zasedel 13. mesto.

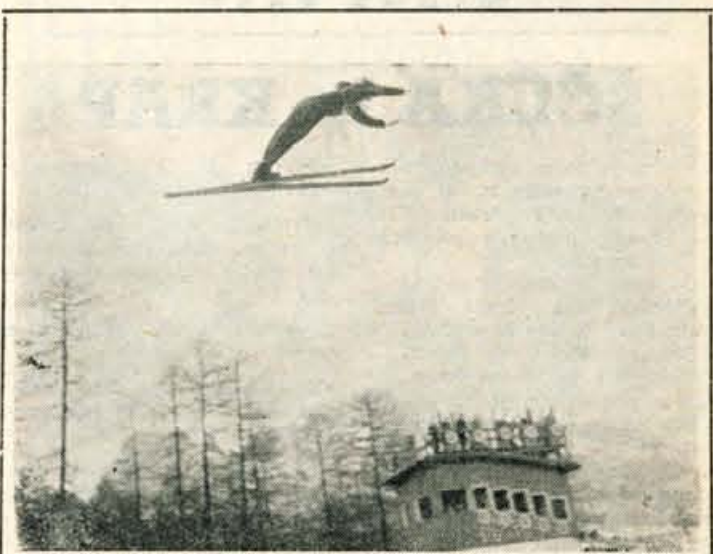
Najboljši strellec lani je bil Ivan Križnar. Razen tega so v preteklem letu slavili tudi 10. obletnico obstoja te družine in ob tej priložnosti razvili tudi svoj prapor. Za občinski praznik in Dan JLA so izvedli tekmovalno z zračno puško in organizirali strelske partizanske patrolje.

Strelska družina v Šk. Loki stalno sodeluje z gimnazijo in osnovno šolo ter vzgaja dober strelski naraščaj. Prav tako aktivno sodelujejo z Združenjem rezervnih oficirjev. Da bi svo-

jo dejavnost razširili, so ustanovili strelske družine tudi na Trati in v Predilnici.

Občinski ljudski odbor pa je družini nakazal 90.000 dinarjev za kritje najnujnejših stroškov. Največ težav ima družina z žensko strelsko družino. Ze sedaj pa se člani, mladinci in pionirji marljivo pripravljajo za okrajno tekmovalno v marcu in za tekmovalno za »zlato puščico«. Predsednik društva Avgust Gorjanc si kakor ostali člani prizadeva, da bi društvo imelo čimveč uspehov doma in na ostalih tekmovanjih.

V. R.

Lojze Gorjanc med skokom v Cortini

Skrbeti moramo za naraščaj

Na turneji naših skakalcev, ki je bila pred nedavnim v srednjeevropskih državah se je v Švici odlikoval tudi Kranjčan LOJZE GORJANC. Ob tej priložnosti smo mu postavili nekaj vprašanj.

»Kako, da si v Švici kar štirikrat zmagal?«

»Ni bilo težko zmagati, kajti nastopili so le domači, manj znani tekmovalci. Z Krznaričem sva nastopila še na treh drugih tekmah. Tu je bila zasledba precej močnejša, saj je nastopila vsa francoska skakalna elita, Italijani in nekaj Avstrijcev. Bil sem enkrat 12., drugič pa 13.«

»Kaj meniš o letošnji planiški prireditvi? Ali boš tudi ti nastopil?«

»Za mene bo to v letošnji

sezoni najlepša prireditev. Z sedaj se za nastop na svetlanki temeljito pripravim. Jutri, v nedeljo 24. januarja pa bomo imeli trening tekmo na 60 m skakalnici v Ljubljani.«

»In kako se pripravljajo ostali tekmovalci?«

»Moram priznati, da letošnje priprave skakalcev potekajo bolj v redu kot v prejšnjih letih. Sistematično treniram in imamo že kar precej skokov za sabo.«

»Kakšne načrte imaš?«

»Posebnih načrtov nimam. V zimskih počitnicah bom vodil smučarske skakalne tečaje v naših znanih smučarskih središčih, tako da si bomo zagotovili dovolj skakalnega naraščaja.«

-mž

Sedem reprezentantov, nekajkrat več mladine in prazna blagajna

V mislih imam Smučarski klub Kranjska gora. Kar so se reorganizirali in so postali samostojni, se je marsikaj spremenilo. Imajo čez 120 članov in od tega več kakor

50% mladine, ki veliko obeta. Izvoljeni odbor, ki ga vodi Boris Oitzl in katerega tajnik je Vojtek Budinek, tehnični vodja pa Žiga Prestor, se sestaja vsako soboto in razpravlja o življenju v klubu. Zanimalo me je, kakšne uspehe so dosegli in kakšne težave imajo pri delu. O vsem tem sem se pogovarjal s predsednikom društva.

kluba tov. Žiga Prestor. Vsekakor bodo deležni temeljite vzgoje.«

»Kako pa kaj kažejo?«

Tov. Oitzl se je nasmehnil:

»Zelo dobro.« In še enkrat je ponovil ta jedrnat stavek. Prizadela pa ga je nesreča Matička Blažiča.

»Škoda zanj. Taka smola! To bo drugi Mulej!«

DRUŽINSKI POMENKI

M O D A JEDILNIK

barvastih nogavic

Letošnja moda se je zelo navdušila za barvaste in tople elastične nogavice. Na ulicah vidimo velikih mladih deklet v barvastih nogavicah. Prevladuje temna, predvsem črna barva. Moda po svetu se je prav letos močno navdušila za temne tone, še prav posebej za črno barvo, zato si je omislila tudi črne nogavice, ki so doslej izražale skupa s črno obleko le čustvo žalovanja. Tako je letos moda kombinirala z oblačilom, ki odražajo veselo razpoloženje, temne dodatke — črne nogavice. Pri obleki pa je seveda važno, kako jo nosiš in kako jo kombiniraš z drugimi dodatki. Zato ni pametno, če nosimo

často krilo, ki bo vsebovalo v svojem vzorcu črn element, bomo lahko mirno oblekle zraven še črne nogavice. Zato naj velja pravilo, če se barva plešča (siv, živo moder, rdeč, zelen) in vzorec, ki vsebuje črno barvo, skladata s črnimi nogavicami, je v redu. Čepica

naj bo v tem primeru take barve, da se bo ujemala s pleščem in nogavicami, pa tudi rokavicami naj ne bodo same zase. Bodo naj črne, sive, rumene, take torej, kot je čepica ali take kot plešč. Rdeče nogavice oblecimo k svetlim plaščem. Razen črnih in rdečih nogavic so letos moderne tudi temnorjave in oljvno zelene zimske nogavice, ki jih moramo prav tako z okusom kombinirati k obleki. — Pamite, da bo tudi kombinacija s čevlji solidna.

Predvsem pa nam mora biti jasno, da so barvaste nogavice športne nogavice, zato jih lahko nosimo le za vsak dan k športnim krilom, plaščem, vetrnim jopicam in hlačam.

KOSILO

Kruhova juha: (četrt kilograma kruha, jajce, klobasa, mast, čebula in peteršilj)

Kruh nareži na rezine in ga z ocvrto čebulo in zelenim peteršiljem prepraži v masti. Nato ga zalij s tremi litri zelenjavne juhe ali vode, pust da prevre, potem dobro razmešaj ali pa prelači skozi sito. Prideni raztepeno jajce, posoli in popopraj. Pridelj na koleščke zrezane kuhane ali pečene klobase, ker ji s tem dosti zboljšaš okus.

Sarma iz kislega zelja: (sveže zeljne liste, kislo zelje, sveže svinjsko meso — pol kilograma, mela riža, jajce, dišave in prežganje)

Presno svinjsko meso zmelj ali dobro sesekljaj. Prideni mu drobno zrezane prepražene čebule, jajce, strti česen s soljo, ščep popra in dve pesti riža. Polij z malo juhe, dobro razmešaj, nato vzemi skisano zeljno glavo, odloči posamezne liste, na vsak list deni male klobasice oblikovanega nadeva, zvij dobro skupaj in na koncih zatlači ter polajaj v kozico, v katero si dala še prej za prst visoko kislega zelja. To ponavljaj. Na vrhu naj bo kislo zelje. Posebej naredi prežganje, zalij z vodo ali juho, pridni paradiznikovoga soka ter polij po zelju. Pokrij in kuhaj kakšno uro. Proti koncu kuhanja polij še z malo smetane. Sarma lahko serviraš samo s kruhom, polento, krompirjem ali pa s kvačkami cmoki.

Medene rezine: (pol kilograma moke, pečilni prašek, 20 dekagramov medu, osmina litra mleka, 7 dekagramov orehov, dišave)

Moko s pečilnim praškom presej, pridni sladkor in med, prilij mleko, odišavi s cimetom in limonovo lupinico ter pridni 7 dekagramov zdrobljenih orehovitih jecrc. Vse to dobro razmešaj, zgneti v testo, deni zmes v pomazan pekač, pomaj z jajcem in potrosi z drobnimi zrezanimi orehovimi jecrci. — Peči v zmerno topli pečici tri četiri ure. Pečene potrosi z vanilijevim sladkorjem in ko se ohladi, zreži na posamezne rezine.

PRANJE SVILE

Včasih menijo, da je pranje svile še zahtevnejše kot pranje volne, v resnici pa ni tako. Poizkusi so pokazali, da je svila nasproti lujšim mnogobojnejša kot volna.

Za pranje svile lahko razen Perila uporabljamo in so zelo priporočljivi tudi BIS, CET in DT 759. Zadržaj trije so zlasti primerni za pranje večbarvnih vzorcev.

Pri pranju volnenih in svilenih izdelkov, je treba poudariti, da se moramo poprej prepričati, če so barve za pranje obstojne.

NASVETI

Če se nem pri branju zgodi nesreča in pomastimo list, si pomagamo tako, da medez namažemo s kašico iz bencina in magnezije. Ko se posuši, magnezijo odpihomo ali prav narahlo zbršemo. Ako medez pri prvem čiščenju ne zgine, postopek ponovimo.

Cigaretni pepel, pomešan s kapljo olja, je izvrstno sredstvo za odstranjevanje vodnih madežev s poliranega pohištva. Kašasto zmes cigaretnega pepela in olja nanesemo na madež in ga zdrgnemo z mehko krpico ali pa tudi z navadnim plitovastim zamaškom.

Pod noge pohištva, ki ga želimo premakniti v sobi, podložimo krpe ali kose klobučevine. Tako je premikanje manj naporno, razen tega pa s tem obvarujemo tla pred praskami in odrginami.

Čevlji postanejo nepremičljivi in voljni, če zgomnje usnje dobro namažemo z glicerinom ali ricinovi-ovim oljem, podplate pa z lanenim oljem. — Olje moramo nekoliko ogreti. To nekajkrat ponovimo. Pri športnih in »strapancih« čevljih je zelo priporočljiva »Ilirija mast« za usnaje.

Prevelike čevlje oblepimo v nartu z baržunom; če se sezuva, jih oblepimo z baržunom in opetnici; dlačice baržuna ovirajo drsenje čevljev po nogavicah.

TEŽAVE Z REPREZENTANTI

V državni reprezentanci za alpske discipline imajo sedem članov kluba: dva člana, dve mladinki in tri mladince. Običajno so reprezentanti največja skrb slehernega kluba, zato se je pojavilo standardno vprašanje:

»Kako se pripravljajo na svoje nastope? Kaj jim nudi klub, kako jim pomaga?« »Kar zadeva same priprave, je odgovoril tov. Oitzl, »so člani reprezentance obiskovali dva zvezna tečaja, redno pa trenirajo doma. Tu imamo kar mirno vest. Vse drugače pa je z drugim delom vprašanja: nimamo sredstev, da bi jim kaj prida pomagali. Samo iznajdljivosti se imamo zahvaliti, da smo jim mogli preskrbeti smučke, kakor je treba. Vse drugo pa ostaja njim samim.«

Prav te dni pa sem govoril v Kranjski gori z mladincem, ki je član nekoga gorenjskega kluba. Povedal mi je, da ga je klub oskrbel z vso opremo. Oglel sem si jo: prvovrstna je. Pa fant ni član nobene reprezentance, samo mladinec, ki nekaj obeta. Povedal sem to tov. Oitzlu.

»Lahko klubom, ki dobijo sredstva. Mi smo prejeli vsega 130 tisoč dinarjev dotacije v preteklem letu. Če bi ta denar razdelili samo na reprezentante, bi prišlo na vsakega 18.000 dinarjev. Kaj pa naj bi potem storili z drugimi sto dvajsetimi člani? Naša največja skrb je mladina; ta zasluži vso našo pozornost.«

LEPI OBETI

»Kako pa skrbite za mladino?«

»Naši mladinci so zelo pridni. Vso jesen so pridno delali pri gradnji mednarodne smučarske proge z Vitranca. Na ta način so si zaslužili nekaj sto brezplačnih dnevnih kart za vožnjo z žičnico na Vitranc, ki jih zdaj pridno izkoriščajo in vestno trenirajo. Mi se z njimi redno sestajamo in pogovarjamo o vsem, kar jih teži.«

»Pripravljate kakšne tečaje?«

»Prav zdaj organiziramo dva tečaja, ki ju bosta vodila tov. Budinek in tehnični v odboru našega

SODELOVANJE

Klub čuti pomanjkanje ljudi, ki bi se ukvarjali s teki in skakanjem. Trudijo se, da bi tudi ti dve panogi spravili z mrtvila.

Na vprašanje, kako si mislijo finančno opomoči, pa se je tovariš Oitzl pohvalil z razumevanjem, ki

klubu tov. Žiga Prestor. Vsekakor bodo deležni temeljite vzgoje.«

»Kako pa kaj kažejo?«

Tov. Oitzl se je nasmehnil:

»Zelo dobro.« In še enkrat je ponovil ta jedrnat stavek. Prizadela pa ga je nesreča Matička Blažiča.

»Škoda zanj. Taka smola! To bo drugi Mulej!«

Kratek oddih in spet z žičnico na vrh...

ga za njihove napore kaže Turistično društvo v Kranjski gori. Določili so jim kar stalno letno subvencijo v znesku 60.000 din, ki jo bo TD redno dajalo SK Kranjska gora.

Videl sem, da je vodstvo kluba v garaških rokah. To in pa dobra volja članov pa sta porok za uspeh. J. S.

MLADA RAST

ŠČUKA in KRAP

Plaval je po potoku krap, plaval in se iznenada iz oči v oči srečal s ščuko. Prestrašil se je, kar streslo ga je, a pobegniti ni bilo kam.

Opogumi se krap in začne: »Pozdravljena, tetka ščuka! Kako lepo, da sva se srečala...«

Obstane ščuka, se začudi... Pričakovala je, da bo krap jokal in prosil usmiljenja. Vidi krap, ščuka ga ni pograbila. Še bolj se opogumi, o vremenu začne govoriti, povprašuje ščuko po zdravju. Pahlja z repom in je od radosti ves iz sebe. Kakšna čast: s samo ščuko se pogovarja!

»Seveda, ja...« pripoveduje, »seveda, zaradi vas...« jeclja.

»Hvala, ljubček, hvala... Vse kar je res, zelo všeč si mi... Pridi, da te objamem in poljubim.«

Leze rak iz ščavja, miglja z brkami in se čudi:

»Kdo je še videl, kdo je še slišal, da bi se ščuka pogovarjala s krapom.«

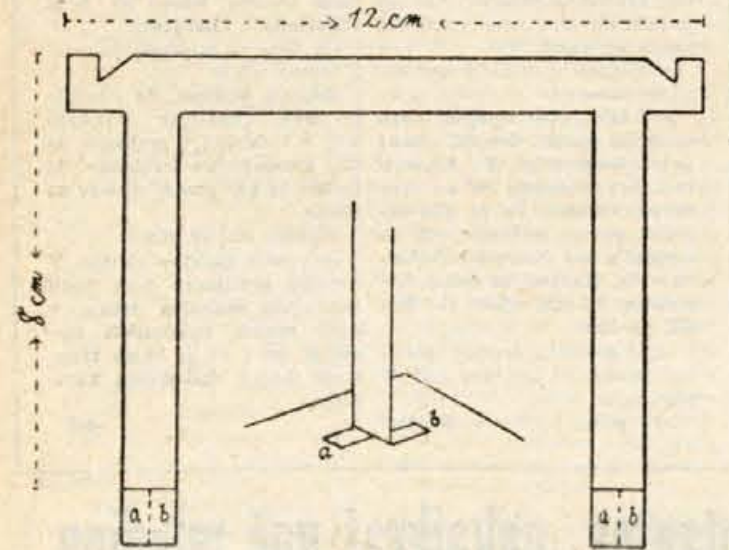
Priplava krap k ščuki, ščuka pa odpre gobec in ga pogoltno.

»Ah, krap, krap,« je zavzdihnil rak, »greš in verjameš ščukam!«

TELOVADEC NA BRADLJI

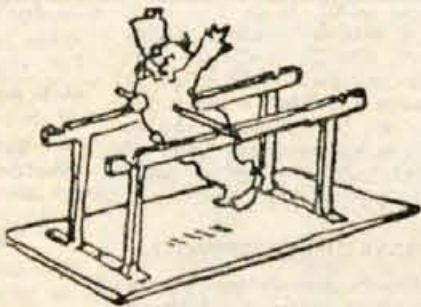
Slika kaže, kakšen je ta gibčni telovadelec, ki so mu pod pazduhami predrli telo z zobotrebem, da se vihiti po bradlji, če

ke; slika kaže, kakšno obliko imata oba dela. Oporniki so na spodnjem koncu navpično prerezani. En jeziček zavihnemo

ga le malo krcnemo s prstom! Pripravimo si najprej osnovno ploskev: kos lepenke ali pa desčico v velikosti 15 krat 8 cm. Nato bradljo: najbolje iz lepen-

navzven, drugega pa navznoter ter oba prilepimo na osnovno ploskev. Drogova imata na vsakem koncu zarezo — v njej se zobotrebec ustavi, ko se telovad-

REBUS

dec zavihiti tako daleč. Nato pride pa telovadelec. Narišimo si ga na lepenko, ga izrežimo, na obeh straneh poslikajmo (z vodnimi barvicami ali pa barvniki), ga na označenem mestu predrimo, poiščimo zobotrebec, ga vtaknimo skozi luknjo — in telovadba se lahko začne!

TONE SVETINA LOVČEVA HČI Riše Milan Batista

25.

Odpahnil je škripajoče duri in položil dekle na pograd. Prižgal je lojenko in zakuril. Skratni plameni so prinesli življenje v samotno koč. Potem je stekel dekletu mokro obleko. Zavil jo je v toplo odejo in ji drgnil premrlo telo. Dekle je močneje zadihnilo. Skuhal ji je toplega čaja in ji ga po kapljicah vlival v usta. Potem se je dekle kmalu zavedlo.

»Kje sem, kaj je z očetom?« je dahnila. Boštjan se je razveselil njenih besed.

26.

»Na varnem si Minka, pri meni,« jo je pomiril.

Začudeno je razprla oči: »Boštjan!« Spet ji je prinesel čaja. Začutila je svoje golo telo in s strahom pomislila, da jo je slekel. Srmežljivo je privila k sebi odejo. Z neprikritim občudovanjem je opazovala Boštjana, kako se je motal okoli ognjišča. Tedaj je zapazila v kotu nahrbtnik in puško. Mahoma se je spomnila očetovega namigovanja, da imajo Boštjana za skritega in nevarnega divjega lovca.

»Čigava je puška,« ga je vprašala. Boštjan se je zdrznil. »Moja je, Minka.«

27.

Puška je vrgla prvo senco med njiju. Sklenil je, da jo odnese iz koč. Odprl je vrata. Iz teme se je zarežala viharna noč. Veter je tutil in nosil sneženo sodro, slepeč blisk je razparal nebo in votlo, oglušujoče je zagrmelo.

Ko je ostala sama, se je spet zbrala. Začutila je, kaj je zanjo storil Boštjan. Pomirila se je šele, ko se je vrnil. Sklenila je, da ga ne bo več vpraševala.

Boštjan jo je odel z vsem, kar je imel v koči. Sam pa je sedel k ognju.

Velik uspeh našega učenjaka BIOFIL - ZDRAVILO LETA

V teh dneh se bodo v naših lekarnah pojavile majhne rdeče-bele škatlice. V vsaki od njih bo po 5 injekcijskih ampul novega zdravila — biofila.

Tuberkuloza je danes pri nas kljub upadanju še vedno zdravstveni in socialni problem. V Jugoslaviji vsako leto umre okrog 12.000 ljudi za TBC. To je število, preko katerega ne moremo iti kar tako.

Napačno je mišljenje, da so streptomicin, ertizon in paraaminosalicilna kislina za vedno obvladali nevarnega neprijatelja človeškega organizma. Ta sodobna zdravila so mnogo pripomogla v borbi proti tuberkulozi, vendar je največji korak naprej napravilo novo zdravilo »biofil«.

To je novost v terapiji TBC, vendar ne deluje na obolenje pljuč, pač pa je izredno učinkovit, kadar gre za tuberkulozo kosti, oči, genitalij, pri pleuritisu in za limfna TBC obolenja. Biofil je povsem svojevrstno zdravilo in ujam nikakršne zveze z antibiotiki. To

je biološki proizvod, dobljen iz starih kultur Kockovega bacila. — Biofil je jugoslovansko zdravilo, ki je dobilo mednarodna priznanja že prej, preden so v naši državi pričeli s tovarniško proizvodnjo. Italijani, Francozi, Nemci in Belgijci so v svojih medicinskih časopisih opisali napore človeka, ki je polnih 17 let proučeval in raziskoval biofil. Dolga in naporna je bila pot prof. dr. Jevrema Nedeljkovića, ki se je pol stoletja bavil kot zdravnik in znanstveni delavec s problemi tuberkuloze. V potkusni fazi je bilo na tisoče in tisoče poskusov, mnoge noči je naš znanstvenik prebil v laboratorijih in na klinikah, treba je bilo obvladati nesčetno preprek, se boriti z nerazumevanji in dvomi posameznikov, dokler ni končno biofil dobil službeno priznanje.

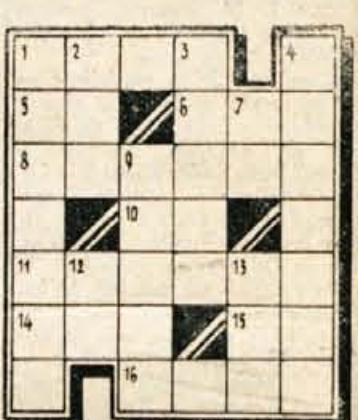
Biofil najbolje deluje pri zdravljenju TBC kosti in sklepov. — Dr. Nedeljković je dosegel popolno zdravilnejše in znatno izboljšanje pri 99 primerih od 120 zdravljenih

pacientov, ki bolujejo za TBC. — Bolnik mora prejeti 75 injekcij (vsak četrti dan po eno) in po 11 mesecih mora biti popolnoma zdrav! To so ohrabrujoče vesti. Zato so biofil proglasili za zdravilo leta. In ne samo to. Zaradi tuberkuloze so mnogi tudi oslepel; z biofilom pa bodo sedaj uspešno zdravili tudi TBC oči.

Od 145 primerov zdravljenja bolnikov, ki jim antibiotiki niso pomagali, je z biofilom dr. Nedeljković dosegel dobre rezultate. 93 bolnikov je popolnoma ozdravelo od raznih TBC obolenj, 38 se je zdravje izboljšalo, samo v 11 primerih ni bilo zaželenega rezultata.

Ker bo v teh dneh biofil prišel v prodajo in ker se je »Galenika« odločila za proizvodnjo tega zdravila, vse kaže, da bodo rezultati še boljši. 17-letni napor učenjaka je končno le kronan z zmago.

KRIŽANKA ŠT. 51
Vodoravno: 1. poljsko orodje, 5. dva semoglasnika, 6. organ sluha, 8. predsednik Liberije (William), 10. 6. in 2. črka abecede, 11. bom-

bažna tkanina, ki ima ime po indijskem mestu Kalkuti, 14. žensko ime, 15. osebni zaimek, 16. slovenski narod.

Navpično: 1. potikavec, 2. skupina otočkov v Tihem oceanu vzh. od Avstralije, 3. deli obleke, 4. mostovni čolni, 7. kralica za ploskovno mero, 9. slovenski meteorolog, po njem se imenuje potresni aparat, 12. latinski predlog, 13. komad.

PROGE OKOLI SVETA

Britanska letalska družba BOAC je vzpostavila z letali »Britanija« in »Comet« krožno zvezo okoli sveta na črti London—New York—Tokio—Hong-Kong—Ladja—Blížnji vzhod—London. Okoli 400.000 kilometrov dolgo pot so potniške letala preletela v 86 urah. Poletje okoli sveta pa so začasno opustili, ker so ameriške letalske družbe začele prehudo angleško konkurenco.

Vzdržljivost

PROSLAVA 100-LETNICE ROJSTVA ANTONA ČEHOVA
17. januarja je minilo 100 let od rojstva pisatelja Antona Čehova. — Ta jubilej so posebno svečano proslavili v Sovjetski zvezi, kjer so gledališča, filmska industrija, radio in televizija ves mesec posvečali spominu slavnega pisatelja.
V moskovskem gledališču bodo 29. januarja uprizorili njegovega »Galeba«, delo, ki je prišlo na repertoar ponovno po 55 letih. Drugo gledališče, filmska podjetja in televizija prikazujejo v tem jubilejnem mesecu celo vrsto Čehovih gledaliških del in dramskih verzij njegovih krajših zgodb.
V Moskvi je razen tega v teh dneh odprta tudi razstava ilustracij njegovih knjig.

FILM - FILM - FILM - FILM - FILM - FILM - FILM - FILM - FILM - FILM - FILM - FILM - FILM - FILM - FILM - FILM

Kaj smo in kaj bomo gledali

MONTPARNASSE 19, katerega premiero smo preteklo soboto zvečer gledali v Storžiču v Kranju, je francosko-italijanski črno-bel film, kakršni niso vsak dan na sporedu v naših kinematografih. — Film skuša prikazati zadnja leta življenja italijanskega slikarja, ekspresionista Modiglianija, ki je leta 1920 umrl v neki pariški bolnišnici. — Režiral ga je Jacques Becker, v glavni vlogi pa nastopa Gerard Philipe, eden najboljših francoskih filmskih in gledaliških igralcev, ki je v starosti 37 let v začetku decembra lani umrl v Parizu. Razen njega igrajo še Anouk Aimée in Lili Palmer.

Kot smo že omenili, skuša film prikazati zadnja leta življenja italijanskega slikarja Modiglianija, ki jih razpne med dve ženi: Jeanne in Beatrice. Pova žena, Jeanne, Modiglianijeva poznejša življenjska družica (Anouk Aimée), igra v filmu vlogo dobrega demona, ki s svojo ljubeznijo in silnim samopremagovanjem vedno znova vzbuja slikarjevo ustvarjalno voljo. — Beatrice pa je dekle, ki skuša ve-

Iz filma »Visoki tujec«

vanj kot umetnika. En sam človek je, ki zaupa v njegovo ustvarjalno moč — trgovec z umetninami Sborovský, a ta je ubog in mu ne more dosti pomagati. Ko je na neki razstavi mladih razstavil tudi Modiglianijeva nekaj svojih del, je le-te policija zaplenila. Češ da so nemoralna. To je Modžija, čigar zdravstveno stanje je bilo čedalje slabše, do kraja zlomilo. Zaveseti pa se iskri upanja — nek Američan hoče kupiti njegovo sliko, zato, da bi jo porabil kot reklamo za parum. Ves obupan blodi slikar od enega pariškega lokala do drugega, ponuja svoje skice po pet frankov, nazadnje pa, na koncu svojih moči, tragično konča. Nekaj trgovca s slikami, ki se prej za njegova dela ni zmenil, je bil priča tragični smrti. Se isto noč odide k slikarjevi ženi, ne ozira se na možovo smrt, in odkupi vsa platna. — Gerard Philipe je v filmu odigral vlogo nesrečnega slikarja Modiglianija tako prepričevalno in močstrsko, da jo zlepa ne moremo pozabiti.

Danes, v soboto, 23. januarja zvečer ob 22. uri bomo v Storžiču v Kranju gledali dober film v produkciji J. A. Ranka ... KER VETER NE ZNA BRATI, v katerem

... ker veter ne zna brati bo na sporedu danes zvečer v Storžiču igrala glavno vlogo Dirk Bogarde in znana japonska filmska igralka Yoko Tani. — Naslednjo soboto, 30. januarja zvečer pa bo v Storžiču premiera francosko-madžarskega koprodukcijskega filma LEPTICA IN CIGAN.

V Triglavu na Primskovem bomo danes, 23. januarja premiera ameriškega filma v kinoskopski tehniki VISOKI TUJEC. Film bo v tem kinematografu na sporedu tudi že jutri, 24. januarja ob 16., 18. in 20. uri.

V dneh od 23. do 26. januarja bodo predvsem mlajši občinovalci v Storžiču v Kranju lahko gledali zanimiv ameriški barvni dokumentarni film WALTER DEZEL IN NAVADE. Film bo na sporedu danes ob 15. uri, jutri, v nedeljo, ob 12.30 in v torek ob 14.30. Sestavljen je iz štirih krajših dokumentarnih filmov — Sardinija, Siam in Arizona, ki pripadajo seriji filmov »Ljudje in kraji« in prikazujejo karakterističnosti ljudi in krajev, v katerih žive. — Film, o katerem bomo še pisali, pričujemo zlasti mladi in otrokom.

In zdaj še na kratko — kakšne novosti se nam obetajo v kranjskem Storžiču v mesecu februarju. Predvsem velja poudariti, da bo program zelo dober in pester, saj bomo videli nekatere filme, ki so jih jugoslovanska filmska podjetja pravkar odkupila in katerih v Ljubljani in tudi drugje še niso verteli.

6. februarja bo na sporedu ameriški barvni film v kinoskopski tehniki ANASTAZIJA (proizvodnja Fox, distribucija Makedonija film), v katerem igrajo glavne vloge Ingrid Bergmanova, Yul Brynner in Helen Hayes. — Za njim bomo gledali angleški barvni avanturistični film NEPRIČAKOVANA LJUBEZEN (v glavni vlogi Belinda Lee), ki se dogaja v Afriki. — Za temi pridejo na spored kina Storžič v Kranju še ameriški barvni kinoskopski film DREVO ŽIVLJENJA (proizvodnja Metro Goldwyn Mayer, režija Edward Dmytryk, v glavnih vlogah Montgomery Cliff in Elizabeth Taylor), ameriški barvni kinoskopski film TRAPEZ, v katerem igra glavno vlogo italijanska filmska igralka Gina Lollobrigida, francosko-italijanska glasbena revija TABARIN (režija: Richard Pottler, v glavnih vlogah: Sylvio Lopez, Annie Cordy, Sonia Ziemann in Michel Piccoli) in konec februarja tudi ameriški barvni zgodovinski film v kinoskopski tehniki ALEKSANDER VELIKI (proizvodnja: United Artists, režija: Robert Rossen, v glavnih vlogah: Richard Burton, Fredric March, Claire Bloom, Danielle Darrieux).